

Laygay Para Ta Mga Hebreo

Pauna Na Mga Ambal Parti Ta Yi Na Libro Na Hebreo

Yi na libro nasulat para paandam naan ta mga gatuo na dapat dili danen talikuran iran na pagtuo ki Jesu-Cristo na yon man dili malik ta dati danen na pabuat na gaalad ta mga ayep sunod ta Mga Sinulat Moises para ta iran na mga sala. Ittaw na gasulat ta yi na libro na *Hebreo* liag din na mga Judio na gatuo, maintindian danen ta usto na Jesus an mas datas iya na katengdanan kaysa ta katengdanan ta mga angil, katengdanan ta mga prupita daw mas datas man kaysa ta katengdanan Moises daw Josua na mga gapanguna ta mga ittaw ta Dyos anay pa sa.

Naan ta yi na libro nasulat na igo gid na paagi ta kamatayen Jesus, pabuat ta Dyos na Jesus paagi an na natuman iya na plano para mga ittaw maluwas alin ta silot ta iran na mga sala. Nasulat man na isya nang gid bisis Jesus an gaatag ta iya na kabui bilang alad daw paagi ta iya na kamatayen pabuat din bag-o an na paagi para mga ittaw pwidi marani naan ta Dyos daw maangken man danen kabui na ula katapusan.

Naan ta kapitulo unsi, padayaw ta gasulat mga bantog an na mga ittaw ta Dyos anay pa sa tenged gatuo man gyapon danen an ta Dyos na terek gid ta iran na tagipusuon bisan ino na kabellay na naagian danen. May laygay gasulat an para ta mga paryo din na mga gatuo ki Cristo na dapat danen an magsunod ta mga ittaw ta Dyos anay pa sa na magprusigir man danen an na magpadayon gid ta iran na pagtuo. Iling tan laygay ta gasulat ta yi na libro ki danen tak natintar danen an na talikuran iran na pagtuo ki Cristo tenged ta mga kabellay na naagian danen bilang mga gatuo. Ambal din na dapat na dilian danen daw ino na mga gapaluya ta iran na pagtuo labi en gid iran na mga sala.

Naan ta kapitulo dusi daw trisi may mga laygay aged mga gatuo an mangabui na iran na batasan igo ta mga ittaw na iya ta Dyos.

Mga Tupiko Naan Ta Libro Na Hebreo

1. Parti ki Jesus na Bata Ta Dyos (1:1-3)
2. Mas datas katengdanan Jesus kaysa ta katengdanan ta mga angil (1:4 - 2:18)

3. Mas datas katengdanan Jesus kaysa ta katengdanan Moises (3:1-6)
4. Pagpaandam naan ta mga itlaw na dili en miag magpati ta Dyos (3:7-19)
5. Kapuayan na pangako ta Dyos para ta iya na mga itlaw (4:1-13)
6. Jesus makagagaem na pinakadatas na pari (4:14 - 7:28)
7. Mas dayad bag-o na kasugtanan na atag ta Dyos paagi ki Jesus kaysa ta una na kasugtanan (8:1 - 9:28)
8. Pag-atag Jesus ta iya na kabui alad na usto gid daw dili en kinanglan isaben ta ula katapusan (10:1-39)
9. Pagpadayon ta pagtuo naan ta Dyos (11:1 - 12:4)
10. Laygay parti ta pagtadleng ta Dyos ta batasan ta mga itlaw na pabaton din na iya na mga bata (12:5-13)
11. Pagpaandam na dili magpabengngel ta ambal ta Dyos (12:14-29)
12. Katapusan na mga laygay (13:1-19)
13. Katapusan na pagpangamuyo daw pagpangamusta (13:20-25)

Parti Ta Bata Ta Dyos

1 ¹Anay pa sa, gambal Dyos an naan ta alinan ta na mga kaapuan paagi ta lain-lain na mga prupita ta tama na bisis daw ta lain-lain na mga paagi. ²Anduni, naan ta katapusan i na timpo gambal kanen an ki kiten paagi ta iya na Bata. Iya na Bata pabuat din na manunubli ta tanan na mga betang daw paagi man ta iya na Bata pabuat din kalibutan i daw kalangitan daw tanan na anen don. ³Paagi ki kanen na Bata Ta Dyos, makita ta daw kino gid Dyos an tenged daw ino naan ta Dyos naan man ki kanen. Gabeet kanen ta tanan na naan ta kalibutan i daw kalangitan paagi ta iya na pag-ambal tenged kanen an makagagaem. Pagtapos din ta pagbuat ta paagi ya na mga itlaw malimpyuan ta iran na mga sala, gapungko kanen naan tengnged ta Makagagaem Na Dyos naan dapit ta tuo naan ta langit.^a

Mas Datas Katengdanan Ta Bata Ta Dyos Kaysa Ta Katengdanan Ta Mga Angil

⁴Pabuat an ta Bata Ta Dyos na gapungko kanen an naan tengnged ta Dyos pamatuod na mas datas iya na katengdanan kaysa ta katengdanan ta mga angil tenged papakala na kanen an Bata Ta Dyos. Mga angil an mga manugsirbi ta Dyos, piro kanen an a Bata Ta Dyos.

⁵Parti ta mga angil, nlanan ta na Dyos an ula gid gambal naan ta bisan isya ki danen ta iling ti,

“Kaon ake na Bata.

Anduni, gapamatuod a na yaken imo na Amay.”^b

^a **1:3** Naan alin ta Mga Salmo 110:1 ambal an na *gapungko naan tengnged ta Makagagaem Na Dyos naan dapit ta tuo* daw beet ambalen na Jesus daw Dyos isya nang ta uturidad.

^b **1:5** Mga Salmo 2:7

Ula man gambal Dyos an ta bisan kino na angil,

“Kiten i mag-amay.”^c

⁶Ta timpo na dleen ta Dyos naan ta kalibutan iya an na Bata para ipakala din naan ta tanan na iya an na Bata may katengdanan na datas gid ta tanan paryo ta isya na panganay, ambal din parti ta iya na Bata,

“Kyo tanan na mga angil ta Dyos, simbaen nyo kanen an!”^d

⁷Na gambal Dyos parti ta mga angil, ambal din,

“Mga manugsirbi ko na mga angil mabuat ko na dasig paryo ta angin

daw mabuat ko man na danen an may biskeg na gaem paryo ta gadaba-daba na apoy.”^e

⁸Piro, ambal din parti ta iya na Bata,

“O Dyos,

imo na pag-ari ula katapusan.

Matareng imo na pagdumala naan ta mga ittaw.

⁹Nalipay ka na nakita no mga ittaw na gabuat ta miad,

piro nalainan ka na nakita no mga ittaw na gabuat ta malain.

Yon na yaken i na imo na Dyos gapili ki kaon

na tagan ta kaw ta katengdanan daw kalipay

na mas pa ta katengdanan daw kalipay

ta tanan na duma ki kaon.”^f

¹⁰Ambal din pa,

“Ginuo,

kaon gabuat ta kalibutan i daw kalangitan

naan ta una na timpo na ula pa bisan ino.

¹¹Tanan na mga pabuat no mawasak daw marwad

piro kaon yan a, magpadayon ta ula katapusan.

Tanan na pabuat no magdaan paryo na mga bayo gadaan

¹²daw silian no man ta bag-o paryo na mga pang-isleb na bayo

palukot tenged dili en gamiten.

Piro kaon yan a, ula gid gaisab,

daw imo na kabui ula man katapusan.”^g

¹³Ula man gambal Dyos an naan ta bisan isya ta mga angil din,

“Mungko ka di naan dapit ta ake i na tuo

asta na mapirdi ko imo na mga kuntra

na danen an paryo ta tungtungan ta imo na mga batiis.”^h

¹⁴Tenged iling tan ambal ta Dyos parti ta iya na Bata, basi may mambal,

“Ino mga angil an daw ino tuyo ta Dyos parti ki danen?” Sabat ko na mga

^c 1:5 2 Samuel 7:14; 1 Mga Cronica 17:13 ^d 1:6 Deuteronomio 32:43 ^e 1:7 Mga Salmo 104:4

^f 1:9 Mga Salmo 45:6-7 ^g 1:12 Mga Salmo 102:25-27 ^h 1:13 Mga Salmo 110:1

angil an manugsirbi na mga ispiritu na pailing ta Dyos na magtabang ta mga maluwas alin ta silot ta iran na mga sala.

Pagpaandam Na Dili Magtalikod Ta Mga Papatian

2 ¹Tenged Bata Ta Dyos may katengdanan na datas gid ta tanan daw kanen an paagi na gaambal Dyos an ki kiten anduni ta katapusan i na timpo, dapat ibetang ta gid naan ta ate na isip mga namatian ta na tudlo na alin ki kanen aged dili ki magtalikod ta ate na mga papatian parti ta paagi an na maluwas ki alin ta silot ta ate na mga sala. Daw magtalikod ki ta ate na mga papatian, paryo ki ta sakayan na naanod nang asta marwad. ²Nlaman ta na mga sugo ta Dyos anay pa sa na papasugid din paagi ta mga angil dapat gid tumanen. Mga itlaw na gabuat ta malain na kuntra ta iya na mga sugo daw ula gatuman ta iya na mga sugo pasilutan din ta igo na silot. ³Tenged iling tan anay pa sa na timpo na pasilutan ta Dyos mga itlaw ya na ula gatuman ta iya na mga sugo na papasugid paagi ta mga angil, sigurado gid na daw bay-an ta nang anduni papasugid din paagi ki Ginuo Jesus parti ta makatingala na paagi na magluwas kanen an ta mga itlaw, dili ta malikawan iya an na silot. Ginuo Jesus, kanen una na gasugid parti ta paagi an ta pagluwas daw mga kamati ki kanen, danen an sunod na gapamatuod man naan ki kiten. ⁴Papamatuuran man ta Dyos pasugid an Ginuo Jesus paagi ta mga katingalaan na mga pamatuod, paagi ta lain-lain na mga pabuat ta mga gatuo tenged ta gaem na alin ki kanen daw paagi man ta mga abilidad na paatag ta Dyos Ispiritu Santo naan ta mga gatuo sunod ta iya na pagbeet.

Jesus, Kanen Paagi An Na Mga Itlaw Maluwas

⁵Nlaman ta na ula paatag ta Dyos naan ta mga angil uturidad an na magdumala ta mga itlaw naan ta iya na kaarian na mabot pa na yon man kaarian na ake na paambal anduni. ⁶Mga angil an dili magdumala ta mga itlaw tenged naan ta sinulat na pulong ta Dyos may ambal,

“Dyos, kino kay gid na kami i pademdem no?

Itlaw kay nang, piro pirmi kay no paamblian.

⁷Paimo no na ta lipo na timpo

katengdanan an ta mga itlaw mas baba anay

kaysa ta katengdanan ta mga angil,

piro padayaw no danen an

daw paatagan ta datas na katengdanan

paryo ta katengdanan ta mga ari

⁸daw tanan gid papasakep no ki danen

para danen magdumala.”ⁱ

ⁱ 2:8 Mga Salmo 8:4-6

Na tanan an papasakep ta Dyos naan ta mga itlaw para danen magdumala, ula gid bisan isya na ula din pasakep naan ki danen. Anduni, ula ta pa nakita na danen an gabeet ta tanan. ⁹Piro, nlanan ta na natuman plano ta Dyos parti ta mga itlaw paagi ki Jesus. Kanen an paimo ta Dyos na ta lipo na timpo mas baba anay iya an na katengdanan kaysa ta katengdanan ta mga angil. Piro, anduni padayaw kanen an daw paatagan ta datas na katengdanan paryo ta katengdanan ta mga ari tenged ta kabellay na naagian din na yon man napatay kanen an. Iling tan pabuat ta Dyos ki Jesus tenged ta dayad din na kabebet-en naan ta mga itlaw aged matuman plano din na Jesus an mapatay para ta tanan na mga itlaw. ¹⁰Dyos an gabuat ta tanan sunod ta iya na plano daw tanan na mga pabuat din mga paagi na kanen an dayawen. Gani, igo gid na paagi ta kamatayen Jesus, pabuat din na Jesus paagi an na natuman iya na plano para mga itlaw maluwas. Tenged natuman iya na plano, tama na mga itlaw buaten din na iya gid na mga bata daw ta mabot na adlaw Jesus magpanguna ki danen na magselled naan ta iya na kaarian.

¹¹Jesus an, kanen gid gabuat na mga itlaw iya en ta Dyos. Kanen daw danen an na pabuat din na iya ta Dyos isya nang ta Amay. Yon na ula kanen an nagayya na kiten i na mga itlaw na iya ta Dyos umawen din na iya na mga utod. ¹²Yi ambal Jesus naan ta Dyos parti ki kiten na mga paumaw na iya na utod,

“Sugiran ko tanan ko na utod
na kaon makatingala gid na Dyos.
Naan ta iran na pagtipon,
magkanta a man duma ki danen
ta pagdayaw ki kaon.”^j

¹³Ambal din pa,

“Magsalig a gid pirmi ta Dyos.”

Ambal din pa gid,

“Lagen nyo!

Anen a di duma ta mga bata ta Dyos
na paintriga din ki yaken!”^k

¹⁴Tenged kiten na mga bata ta Dyos may kamatayen, Jesus an natao na paryo ki kiten na may kamatayen man aged paagi ta iya na kamatayen mapirdi din Satanas an na may gaem na magpatay ta mga itlaw. ¹⁵Paagi man ta kamatayen Jesus librien din tanan na mga itlaw na lugay en paryo pagapos tenged adlek danen an ta kamatayen. ¹⁶Nlanan ta na paagi ta iling tan na pabuat Jesus, dili mga angil patabangan din. Patabangan din kiten i na mga itlaw na pabilang na mga linai Abraham tenged gatuo ki man paryo ki Abraham. ¹⁷Plano gid ta Dyos na Jesus

j 2:12 Mga Salmo 22:22 k 2:13 Isaias 8:17-18

an paryo gid ki kiten na mga itlaw na paumaw na iya na mga utod aged kanen an pinakadatas na pari na maluluy-on daw masaligan na gasirbi ta Dyos para ki kiten tanan. Bilang pinakadatas na pari, paatag din iya na kabui na kanen an napatay aged mga itlaw an patawaren ta Dyos ta iran na mga sala. ¹⁸Jesus mismo naagian din mga kabellay daw patintar man kanen an Satanas, piro ula kanen an nadala ta tintar daw yon na may sarang kanen an na magtabang ta bisan kino na patintar man Satanas.

Mas Datas Katengdanan Jesus Kaysa Ta Katengdanan Moises

3 ¹Mga utod ko, kyo na mga itlaw na iya ta Dyos na yon man mga itlaw na kabaton ta upurtunidad na paatag din na magduma ki kanen naan ta langit, isipen nyo gid Jesus an. Sunod ta ate na papatian, Jesus an papadala ta Dyos na kanen manugsugid para ta Dyos daw ate man na pinakadatas na pari na gasirbi ta Dyos para ki kiten. ²Masaligan kanen an ta iya na pagsirbi ta Dyos na gaatag ki kanen ta iya na katengdanan paryo ki Moises na masaligan ta iya na pagdumala ta mga itlaw ta Dyos anay pa sa. ³Piro, Jesus an mas padayaw kaysa ki Moises paryo na mas padayaw itlaw na gatukod ta balay kaysa ta balay na patukod din. ⁴Nlaman ta gid na kada balay may manugtukod, piro Dyos nang gid gabuat an ta tanan na naan ta kalibutan i daw kalangitan.

⁵Moises ya masaligan ta Dyos anay pa sa ta iya na pagdumala ta mga itlaw ta Dyos, piro bilang manugsirbi nang ta Dyos, gapamatuod nang kanen parti ta mga ipasugid pa ta Dyos paagi ta isya man na itlaw na mabot pa. ⁶Cristo an a, masaligan kanen ta iya na pagdumala ta mga itlaw na iya ta Dyos, piro tenged kanen an Bata Ta Dyos, dili manugsirbi nang kanen an. Kiten i mga itlaw na iya ta Dyos, piro dapat magpadayon ki ta ate na pagsunod ki kanen na ula adlek daw magpadayon ki man ta ate na pagsalig ta mga pangako din na may kalipay.

Pagpaandam Naan Ta Mga Itlaw Na Dili En Miag Magpati Ta Dyos

⁷Gani, paryo ta ambal ta Dyos Ispiritu Santo naan ta alinan ta na mga kaapuan anay pa sa, paambal din man ki kiten,

“Anduni na adlaw, na namatian nyo ambal ta Dyos ki kyo,

⁸ dili kaw magpadessen ta inyo na tagipusuon
paryo ta pabuat ta inyo na alinan na mga kaapuan
naan ta adlaw na patilawan danen na piliten kanen an
na pamatuuran din pa iya na pag-amblig ki danen
na naan danen ta lugar na ula kabalayan.

⁹ Ambal ta Dyos, ‘Na naan dya inyo na alinan na mga kaapuan, liag
gid danen na pirmi ko pamatuuran
na padayon ko na ambligan danen an
bisan nakita danen mga nabuat ko para ki danen

seled ta kwarinta na taon.

¹⁰ Yon na gagilek a ta inyo na alinan na mga kaapuan na nabui ta yo na timpo daw gambal a,

“Inyo na nakem pirmi adyo ki yaken daw ula kaw man gasunod ta ake na mga sugo!”

¹¹ Ta ake na kagilek gambal a,

“Sigurado gid na dili danen maangken dayad na kaimtangan na may kapuayan na alin ki yaken.”^l

¹² Mga utod ko, amblihan nyo na ula bisan isya ki kyo na iya na batasan malain daw dili man en kanen miag na magpati ta Dyos na bui tak iling an tan na mga buat magdala ki kanen na magtalikod ta Dyos. ¹³ Kada adlaw dapat magtabangay kaw na magpalig-en ta nakem ta kada isya mintras may adlaw kaw pa na paumaw na “anduni”^m aged ula bisan isya ki kyo madala na magbuat kanen an ta sala daw yon man tenaan na magpadessen kanen ta iya na tagipusuon daw dili en kanen magsunod ta Dyos. ¹⁴ Kiten i mga duma Cristo ta pagsirbi ta Dyos, piro dapat na padayon ki asta ta katapusan na magsunod naan ta ate na mga papatian na basian ta ate na pagtuo na bag-o ki nang pa sakep ki Cristo. ¹⁵ Ipademdem ko isab ki kyo ambal an naan ta sinulat na pulong ta Dyos,

“Anduni na adlaw, na namatian nyo ambal ta Dyos ki kyo, dili kaw magpadessen ta inyo na tagipusuon paryo ta inyo na alinan na mga kaapuan na gakuntra danen ki yaken.”ⁿ

¹⁶ Kino mga paambalan ta Dyos ta iling tan daw mga gakuntra ki kanen? Danen ya alinan ta na mga kaapuan na padala Moises pagwa alin ta Egipto. ¹⁷ Naan ki kino gagilek Dyos an seled ta kwarinta na taon? Naan ki danen na nakasala kuntra ki kanen na yon man tenaan na napatay danen naan ta lugar na ula kabalayan daw iran na lawa nabilin dya. ¹⁸ Naan ki kino gambal Dyos an na dili danen maangken dayad na kaimtangan na may kapuayan na alin ki kanen? Naan ki danen na ula gatuman ki kanen. ¹⁹ Gani, nlaman ta na ula danen naangken dayad na kaimtangan na may kapuayan na alin ta Dyos tenged ula danen gapati ki kanen.^o

Kapuayan Na Pangako Ta Dyos Para Ta Iya Na Mga Ittaw

4 ¹ Bisán tama na mga kaapuan ta anay pa sa ula kaangken ta dayad na kaimtangan na may kapuayan na alin ta Dyos, padayon man

^l 3:11 Mga Salmo 95:7-11 ^m 3:13 “Anduni” beet ambalen adlaw na may upurtunidad na magpati ta ambal ta Dyos daw magtuman ki kanen. ⁿ 3:15 Mga Salmo 95:7-8

^o 3:19 Naan ta Mga Numero 14:1-35 pwidi nyo mabasa isturya parti ta mga Hebreo na gakuntra danen an naan ta Dyos daw ambal ta Dyos parti ki danen.

gyapon pangako din ya na may kapuayan na para ta mga itlaw an na gapati ki kanen. Piro, dapat mag-amblig ki gid na ula bisan isya ki kyo dili magpati ki kanen na yon man tenaan na dili nyo maangken iya na pangako. ²Igo gid na mag-amblig ki tak miad an na balita parti ta kapuayan na papangako din pasugid ki kiten paryo man na nasugid en naan ta alinan ta na mga kaapuan anay pa sa. Piro, bisan danen tanan kamati, may anen na para ki danen iran na namatian ula pulos tenged danen an dili paryo ta iran na mga duma. Iran na mga duma gapati, piro danen an ula gapati.

³Kiten i na mga gapati, naangken ta pangako na kapuayan na alin ta Dyos. Parti ta alinan ta na mga kaapuan na ula gapati, ambal ta Dyos,

“Ta ake na kagilek gambal a,

‘Sigurado gid na dili danen maangken dayad na kaimtangan na may kapuayan na alin ki yaken.’”^p

Iling tan ambal ta Dyos naan ta mga alinan ta na mga kaapuan maskin napriparar din en kapuayan an para ta iya na mga itlaw alin ta adlaw na gapuay kanen an na natapos din en ta pagbuat kalibutan i daw kalangitan. ⁴Naan ta iya na sinulat na pulong nabetang parti ta pangpitto na adlaw,

“Ta pangpitto na adlaw,

gapuay en Dyos ta pagbuat din ta tanan tak tapos en.”^q

⁵Sambiten ko isab nabetang an naan ta sinulat na pulong ta Dyos na kanen gambal,

“Sigurado gid na dili danen maangken dayad na kaimtangan na may kapuayan na alin ki yaken.”^r

⁶Alinan ta na mga kaapuan na pasugiran ta miad na balita parti ta kapuayan na papangako ta Dyos, ula danen naangken papangako din tenged dili danen miag na magsunod ta iya na liag. Piro, tenged napriparar din en kapuayan an para ta tanan na mga gapati ki kanen, may mga itlaw pa na maangken man danen papangako din na kapuayan.

⁷Gani, patirmino din isya pa na adlaw na paumaw din na “anduni na adlaw” para mga itlaw an may upurtunidad na maangken danen pangako na kapuayan na alin ki kanen. Paglambay ta malawig na timpo alin ta timpo ta alinan ta na mga kaapuan na ula gasunod ta iya na liag, patirmino din paumaw ya na “anduni na adlaw” paagi ta nasulat Ari David na nasambit ko en na iling ti,

“Anduni na adlaw, na namatian nyo ambal ta Dyos ki kyo dili kaw magpadessen ta inyo na tagipusuon.”^s

⁸Nlaman ta na kapuayan na papangako ta Dyos ula naangken ta alinan ta na mga kaapuan na danen an padala Josua naan ta lugar na Canaan tak daw naangken danen, dili en inta mag-ambal Dyos an parti ta isya pa na adlaw na may upurtunidad mga itlaw na maangken danen pangako na kapuayan na alin ki kanen. ⁹Gani, may kapuayan pa para ta mga itlaw na iya ta Dyos na paryo ta pagpuay ta Dyos naan ta pangpitto na adlaw. ¹⁰Daw kino na maangken din kapuayan na papangako ta Dyos, magpuay man kanen ta tanan din na ubra paryo man na Dyos an gapuay pagtapos ta pagbuat din ta kalibutan i.

¹¹Gani, tingwaan ta na maangken pangako na kapuayan na alin ta Dyos aged dili ki magparyo ta alinan ta na mga kaapuan na ula danen naangken pangako an ta Dyos tenged dili danen an miag na magsunod ta iya na ambal ki danen. ¹²Dapat gid na magsunod ki ta iya na ambal tenged tanan na ambal din paryo may kabui daw may gaem daw paryo ta mas talem pa ta ispada na may darwa sellab na makaenep asta ta mga tagduan ta bekkeg daw utok ta bekkeg. Ambal an ta Dyos paryo sikad talem tak gaterek gid naan ta ate na tagipusuon daw paagi ta iya na ambal napakita daw ino gid ate na mga tuyo daw liag. ¹³Ula bisan ino na tago ta pagtan-aw ta Dyos, bisan mga itlaw man daw tanan na pabuat danen. Tanan makita din daw ula liped ta iya na panan-aw. Gani, kiten tanan may sabaten naan ki kanen tenged ta ate na isip daw mga buat.

Jesus Makagagaem Na Pinakadatas Na Pari

¹⁴Padayon ki na lig-en naan ta ate na papatian tenged may anen ki na makagagaem na pinakadatas na pari na gatabang para ki kiten. Kanen an Jesus na Bata Ta Dyos na naan en duma ta Dyos naan ta langit. ¹⁵Bilang pinakadatas na pari na gatabang para ki kiten, naintindian gid Jesus daw ino ate na nabatyagan na patintar ki na dili magtuman ta Dyos tak kanen an kaagi man ta pagtintar Satanas ta tanan na mga lain-lain na pagtintar paryo ki kiten, piro kanen an a ula nadala na magbuat ta sala. ¹⁶Gani, marani ki na may pagsalig naan ta makagagaem na Dyos tenged kanen an may dayad na kabebet-en aged mabaton ta kaluoy na alin ki kanen daw mabaton man iya na tabang naan ta uras na kinanglan ta.

5 ¹Tanan na mga pinakadatas na pari ta mga Judio papili ta Dyos alin ta mga linai Aaron. Pinakadatas na pari pasaligan ta pagsirbi ta Dyos para ta mga itlaw. Iya na ubra mag-alad ta mga atag na pasalamat naan ta Dyos daw mga ayep na alad na para ta mga sala. ²Tenged itlaw nang man pinakadatas an na pari daw gabuat man ta sala, may sarang kanen an ta iya na pagdala ta mga itlaw na maintindian din danen an na mga dili gid usto iran na alam na malain iran na pabuat ta panan-aw ta Dyos na yon man tenaan na iran na buat kuntra ta liag ta Dyos. ³Tenged pinakadatas na pari gabuat man ta sala, beet ambalen na daw mag-alad

kanen para ta mga itlaw, dapat mag-alad man kanen an para ta iya na kaugalingen na mga sala. ⁴Ula itlaw na gapili para ta iya na kaugalingen na kanen an tagan ta katengdanan na pinakadatas na pari. Dyos nang gapili ki kanen paryo man ta pagpili din ki Aaron na una na pinakadatas na pari. ⁵Iling man tan Cristo an. Ula din pabetang iya na kaugalingen naan ta datas na katengdanan na pinakadatas na pari. Dyos nang gapili ki kanen. Nabetang naan ta sinulat na pulong ta Dyos na gambal kanen an ki Cristo,

“Kaon ake na Bata.

Anduni, gapamatuod a na yaken imo na Amay.”^t

⁶Ambal man ta Dyos naan ta isya man na parti ta iya na sinulat na pulong,

“Ula katapusan imo na katengdanan bilang pari
tak kaon yan klasi ta pari na paryo ki Melquisedec.”^u

⁷Na naan pa Jesus an ta kalibutan i, gapangamuyo kanen ta Dyos daw gagal gid kanen ta tudo na gapakiluoy naan ta Dyos tenged Dyos an may sarang na magluwas ki kanen alin ta kamatayen na tubangen din. Papamatian ta Dyos iya na pangamuyo tenged kanen an gapaebes ta iya na kaugalingen na gapasakep ta pagbeet ta Dyos. ⁸Kanen an Bata Ta Dyos, piro paagi ta mga kabellay na naagian din, naintindian din daw ino gid beet ambalen ta matuod na pagpasakep naan ta pagbeet ta iya na Amay. ⁹Na natuman din en tanan na papabuat ta Dyos ki kanen, pabuat ta Dyos na kanen paagi an na tanan na mga itlaw na gapasakep ki kanen maluwas alin ta silot asta ta ula katapusan. ¹⁰Gani, papili ta Dyos na Jesus an pinakadatas na pari na kanen klasi ta pari na paryo ki Melquisedec.

Pagaandam Na Dili Magtalikod Ta Pagtuo Ki Cristo

¹¹Tama pa inta isugid ko ki kyo parti ta katengdanan danen Jesus daw Melquisedec bilang pari, piro mabellayan a nang ta pagsaysay tenged bellay kaw paintindien. ¹²Anduni inta na timpo na kyo man en magtudlo ta mga paryo nyo na gatuo, piro kyo yan mga gakinanglan man gyapon na may magtudlo ki kyo ta mga tudlo na paryo man gyapon ta una ya na mga patudlo parti ta mga papasugid ta Dyos. Paryo kaw ta isya na itlaw na may idad en piro paryo man gyapon ta bata sise na gakinanglan ta gatas nang tak ula pa gakaan ta kan-en. ¹³Bisan kino na ula gaprusigir na mlaman mga patudlo na para ta mga itlaw na lig-en iran na pagtuo, kanen an paryo pa ta bata sise na nabui ta gatas nang. Kulang iya na pag-intindi ta patudlo parti ta batasan na igo ta itlaw na matareng. ¹⁴Piro, itlaw an a na lig-en iya na pagtuo naintindian din gid mga patudlo ki

^t 5:5 Mga Salmo 2:7 ^u 5:6 Mga Salmo 110:4

kanen parti ta batasan na igo ta itlaw na matareng. Kanen an paryo ta isya na may idad en na iya na pagkaan igo ta iya na idad, dili en gatas nang. Tenged pirmi kanen an gatuman ta mga patudlo ki kanen, malam kanen an magpili daw ino miad na buaten daw malam man maglikaw ta mga buat na malain.

6 ¹Gani, dapat na ate an na nlanan dili asta nang ta una ya na mga patudlo parti ki Cristo na basian ta ate na pagtuo. Dapat nlanan ta man asta mga tudlo na magpalig-en pa gid ta ate na pagtuo. Dili en kinanglan na tudluan ki isab parti ta mga basian ta ate na pagtuo paryo ta mga iling ti: pagtalikod ta mga buat na gadala ki kiten naan ta silot, pagtuo naan ta Dyos, ²pagtudlo parti ta lain-lain na mga bautismo, pagbindisyon paagi ta pagtungtong ta lima naan ta ulo, pagbannaw ta mga patay daw parti man ta pag-ukom ta Dyos naan ta mabot na adlaw na resulta an ta iya na pag-ukom ula katapusan. ³Daw tugutan ki ta Dyos, istudyuan ta man asta ta mga tudlo na magpalig-en ta ate na pagtuo.

⁴Dapat magpadayon ki na magpalig-en pa gid ta ate na pagtuo tak may mga itlaw na patalikuran danen iran na pagtuo ki Cristo maskin papaintindi ki danen kamatuuran an na alin ta Dyos daw nabaton man danen kaluoy na alin ki kanen daw nabaton man danen Dyos Ispiritu Santo ⁵daw ta iran na mga inagian nlanan danen na miad gid ambal ta Dyos daw maskin nakita man danen mga katingalaan na nabuat paagi ta gaem na alin ta Dyos na yon man mga tanda ta pag-umpisa ta timpo ta iya na pagdumala. ⁶Mga itlaw na patalikuran danen iran na pagtuo ki Cristo maskin iling tan iran na mga naagian, impusibli na danen an madala na magtuo isab daw dilian man danen iran na mga sala paryo ta una danen na pabuat na gatuo danen. Ta iran na pagtalikod ta pagtuo ki Cristo paryo palansang danen isab Bata Ta Dyos naan ta krus daw pagayyaan naan ta tubangan ta tama na mga itlaw. ⁷Alimbawa, may dayad na basak na daw mauranan dali magterek waig an daw naan dya gatubo tambek na mga tanem. Mga gakultibar an nadayaran ta iling tan na basak tak may dayad na ani para ta iran na kinanglan. Mga itlaw na iran na pagtuo galig-en pa gid, danen an paryo ta dayad na basak. Danen an pabindisyunan ta Dyos. ⁸Piro, daw gatubo an ubos nang lamunon na telleken daw sampinit, basak ya ula pulos daw dilian nang man en ta tag-iya na ta uryan tanan na naan dya sunugon. Mga itlaw na gatalikod ta iran na pagtuo danen an paryo ta basak na ula pulos. Danen an silutan ta Dyos.

⁹Mga palangga ko na utod, bisan naan ta ake i na laygay gapaandang a ki kyo, sigurado a gid na mas miad inyo na buat kaysa ta mga itlaw na gatalikod ta iran na pagtuo. Inyo na mga buat igo ta mga itlaw na naluwas ta Dyos. ¹⁰Tenged Dyos an matareng, dili din lipatan miad nyo an na mga buat daw inyo na paggugma ki kanen paagi ta inyo na

pagtabang umpisa kan-o asta anduni man naan ta mga paryo nyo na mga itlaw na iya ta Dyos. ¹¹Liag ko gid na kada isya ki kyo, andemen nyo gid na magpadayon kaw ta mga buat nyo na miad asta ta katapusan na inyo na palaeman matuman. ¹²Liag ko man na dili kaw marwaran ta gana ta inyo na pagtuo. Dapat sunuron nyo mga itlaw an na tenged padayon pa gid danen ta iran na pagtuo bisan ino na mga kabellay na iran na naagian, naangken danen mga papangako ta Dyos.

Sigurado Na Mga Pangako Ta Dyos Matuman

¹³Abraham ya isya ta mga gapadayon gid ta pagtuo. Na gapangako Dyos an ki Abraham anay pa sa, gasumpa Dyos na tumanen din gid iya na pangako paagi ta pagsambit ta iya na kaugalingen na ngaran tenged ula may datas pa na katengdanan kaysa ta iya na katengdanan. ¹⁴Ta iya na pagpangako, ambal din ki Abraham,

“Mag-atag a gid ki kaon ta sikad tama na mga kaayaran,
daw patamaen ko gid imo na mga linai.”^v

¹⁵Abraham ya padayon na gasalig naan ta Dyos daw tenged ta iya na pagsalig natuman pangako ta Dyos ki kanen.

¹⁶Di' ba daw may itlaw na gusto din na iya na ambal mapatian ta duma na mga itlaw, gasumpa kanen na matuod iya na ambal paagi ta pagsambit din ta ngaran ta itlaw na may katengdanan na mas datas kaysa ta iya na katengdanan? Daw iling tan iya na sumpa, mapatian gid iya na ambal daw dili man en kinanglan na diskasan pa. ¹⁷Dyos an, tenged liag din gid na iya an na pangako mapatian ta mga itlaw na papangakuan din, gasumpa kanen an aged pamatuuran din na iya na plano dili din isaben daw iya na pangako tumanen din gid. ¹⁸Na gapangako Dyos an, gasumpa man kanen an aged kiten i na gadangep naan ki kanen, pabiskegen din ate na nakem paagi ta darwa na dili maisab na yon man iya na pangako daw iya na sumpa. Nlaman ta na dili maisab iya na pangako daw sumpa tak impusibli na kanen an magbula. Iling tan pabuat din na pabiskeg din ate na nakem para magpadayon ki ta ate na pagsalig na tumanen din gid iya na papangako. ¹⁹Ate an na pagsalig ta pangako ta Dyos paryo ta angkla na gasab-it ta usto para sakayan an dili maino tak maskin ino ate na maagian lig-en man gyapon ate na pagtuo paagi ta biskeg ta na pagsalig. Tenged ta ate na pagsalig, kiten kaprani en naan ta Dyos paryo ta pinakadatas na pari na kanen an gaselled naan ta selled na naan ta liyo ta elet na kurtina naan ta Balay Ta Dyos.^w ²⁰Jesus an, kanen una gaprani para ki kiten naan ta Dyos aged kiten pwidi man marani naan ta Dyos tak paryo gaselled kanen naan ta

^v 6:14 Genesis 22:16-17 ^w 6:19 Naan ta Exodo 26:31-35 pwidi nyo mabasa parti ta kurtina na elet ta darwa na selled na naan ta Balay Ta Dyos.

selled na naan ta liyo ta elet na kurtina para magtubang ta Dyos para ki kiten. Naan dya kanen an gasirbi na ate na pinakadatas na pari na kanen an klasi ta pari na paryo ki Melquisedec.

Mas Datas Katengdanan Melquisedec Kaysa Ta Katengdanan Abraham

7 ¹Melquisedec an ari anay pa sa ta banwa Salem daw pari man kanen an na gasirbi ta Dyos Na Labaw Ta Tanan. Na Abraham guli pagtapos ta iya na pagdaag ta mga kuntra din na appat na ari, pasugat kanen an Melquisedec daw pabindisyunan. ²Gaatag Abraham ki Melquisedec ta isya na parti ta sampulo na parti ta tanan na mga betang na nakamang din naan ta mga ari na napirdi din ta gira. Parti man ki Melquisedec, iya na ngaran beet ambalen “ari na matareng” daw umaw ki kanen na “ari ta Salem” beet ambalen “ari na gaatag ta kalineng”. ³Parti ta amay daw inay Melquisedec, ula may nasulat. Bisan pa parti ta iya na mga kaapuan na iya na alinan, ula man may nasulat. Ula man may nasulat parti ta iya na pagtao daw kamatayen. Gani, pwidi ta maambal na iya na katengdanan bilang pari padayon ta ula katapusan paryo ta katengdanan ta Bata Ta Dyos.

⁴Nlaman ta na datas gid katengdanan Melquisedec tak bisan Abraham ya na bantog ta na alinan na kaapuan gaatag ki kanen ta isya ta sampulo na parti ta mga nakamang din naan ta mga napirdi din ta gira. ⁵Nlaman ta man na may sugo naan ta Mga Sinulat Moises na mga linai Levi^x paatagan ta katengdanan bilang pari. Tenged ta iran na katengdanan, danen an may matareng na magbaton ta isya na parti ta sampulo na parti alin ta tanan na mga pagkabetang ta mga kalai danen bisan pa na mga kalai an danen mga linai man Abraham na paryo ki danen. ⁶Piro, Melquisedec an a, bisan dili isya ta mga linai Levi, gabaton kanen ta isya ta sampulo na parti alin ki Abraham. Pabindisyunan din man Abraham ya bisan pa Abraham ya paatagan ta Dyos ta pangako. ⁷Gani, nlaman ta gid na Melquisedec an mas datas iya na katengdanan kaysa ta katengdanan Abraham tak nlaman ta na bisan kino na gabindisyon, iya na katengdanan mas datas kaysa ta gabaton ta bindisyon.

⁸Mga pari na alin ta linai Levi gabaton ta isya ta sampulo na parti, piro danen an mga itlaw nang man na may kamatayen. Melquisedec an a, gakamang man kanen an ta isya ta sampulo na parti, piro paryo na kanen an bui ta ula katapusan tenged ula may nasulat parti ta iya na kamatayen. ⁹Pwidi ta man maambal na ta pag-atag Abraham ta isya ta sampulo na parti naan ki Melquisedec, paryo man na Levi mismo daw iya na mga linai gaatag man ta isya ta sampulo na parti paagi ki Abraham, maskin pa na ta iran na timpo danen an mga gabaton ta isya ta sampulo

^x 7:5 Levi ya apo Abraham ta buol tak kanen ya bata Jacob na apo Abraham.

na parti. ¹⁰Danen an Levi pabilang na mga gaatag ta isya ta sampulo na parti naan ki Melquisedec tak bisan pa na ula pa natao Levi an naan ta timpo na Abraham ya pasugat Melquisedec, paryo na naan dya Levi an tenged anen dya Abraham na iya na alinan na kaapuan.

Jesus An Klasi Ta Pari Na Paryo Ki Melquisedec

¹¹Paagi ta Mga Sinulat Moises na nabaton ta mga linai Abraham, papili ta Dyos mga linai Levi na tagan ta katengdanan bilang pari daw iran na ubra magtabang ta mga itlaw na magsunod ta mga sugo ta Dyos. Piro, mga itlaw ula pabuat na sarang gid na magsunod ta batasan na igo gid ta liag ta Dyos paagi ta ubra ta mga pari. Yon na gakinanglan ta klasi na pari na paryo ki Melquisedec, dili paryo ki Aaron daw duma man na mga pari na alin ta linai Levi. ¹²Nlaman ta na daw klasi ta pari silian, kinanglan silian man mga sunuran na basian ta pagpili ki danen na mga pari daw iran man na mga ubra. ¹³Ginuo an, kanen pasambit an naan ta sinulat na pulong ta Dyos na kanen an klasi ta pari na paryo ki Melquisedec. Kanen an dili alin ta linai Levi. Alin kanen an ta isya na linai ta mga bata Israel na ula gid bisan isya ki danen na gasirbi naan ta alaran bilang pari. ¹⁴Nlaman ta gid na ate an na Ginuo alin ta linai Juda daw nlanan ta man na naan ta Mga Sinulat Moises ula gid may nasambit na mama ta linai Juda na paatagan ta katengdanan bilang pari.

¹⁵Tenged Ginuo an klasi ta pari na paryo ki Melquisedec, naintindian ta pa gid na daw klasi an ta pari silian, kinanglan silian man mga sunuran na basian ta pagpili ki danen daw iran man na ubra. ¹⁶Ginuo an, pari kanen an piro basian ta pag-atag ki kanen ta katengdanan bilang pari dili sugo na naan ta Mga Sinulat Moises parti daw ino alinan na linai ta mga pari. Basian ta pag-atag ki kanen ta iya na katengdanan iya an na sarang tenged kanen an may kabui na ula en kamatayen. ¹⁷Naan ta sinulat na pulong ta Dyos may gapamatuod parti ki kanen,

“Ula katapusan imo na katengdanan bilang pari
tak kaon yan klasi ta pari na paryo ki Melquisedec.”^y

¹⁸⁻¹⁹Beet ambalen ko na dati ya na sugo parti ta mga pari pasilian en ta Dyos tenged pagsunod an ta Mga Sinulat Moises dili makatabang ta mga itlaw para marani naan ta Dyos daw ula man pulos para mga itlaw buaten na sarang gid na magsunod ta batasan na igo gid ta liag ta Dyos. ²⁰Ta pag-atag ta Dyos ta bag-o na paagi para marani ki kanen, papalig-en din paagi ta sumpa. Na mga linai Levi paatagan ta iran na katengdanan bilang pari, ula napalig-en paagi ta sumpa. ²¹Piro Jesus an a na bag-o na paagi, na kanen an paatagan ta iya na katengdanan bilang pari, napalig-en paagi ta sumpa. Nabetang naan ta sinulat na pulong ta Dyos,

“Ginuo Dyos gasumpa
 daw dili en maisab iya an na ambal,
 ‘Ula katapusan imo na katengdanan bilang pari.’ ”^z

²²Tenged ta yon na sumpa parti ki Jesus, sigurado ki na tumanen gid ta Dyos iya na bag-o na kasugtanan ki kiten na mas dayad kaysa ta dati na kasugtanan.

²³Kinanglan na tama mga pari an na gasirbi sunod ta Mga Sinulat Moises tak ula bisan isya ki danen na iya na katengdanan bilang pari gapadayon tenged napatay danen daw pasal-ian eman ta bag-o na pari.

²⁴Piro Jesus an a, iya na katengdanan bilang pari gapadayon tak bui kanen an ta ula katapusan. ²⁵Gani, may sarang kanen an na magluwas gid ta mga itlaw na marani naan ta Dyos paagi ta pagtuo ki kanen tak kanen bui ta ula katapusan na pirmi gapakiluoy naan ta Dyos para ki danen.

²⁶Jesus an pinakadatas na pari na igo gid ta ate na kinanglan tenged pirmi kanen gasunod ta liag ta Dyos daw ula may masaway ki kanen daw ula man sala kanen an. Dili kanen paryo ki kiten na mga gabuat ta sala. Naan kanen an ta langit na may datas gid na katengdanan. ²⁷Kanen an dili paryo ta duma na mga pinakadatas na pari na adlaw-adlaw gaalad para ta iran na mga sala daw ta sala man ta mga itlaw. Isya nang gid bisis kanen gaatag ta iya na kabui na kanen an napatay naan ta krus bilang alad para ta mga sala ta tanan na mga itlaw. ²⁸Ta matuod, mga pinakadatas na pari napili sunod ta sugo naan ta Mga Sinulat Moises bisan mga itlaw nang danen an na gabuat ta sala. Piro, paglambay ta tama na mga taon alin ta pag-atag ta Dyos ta iya na mga sugo ki Moises, paatagan din iya an na Bata ta katengdanan bilang pinakadatas na pari daw napalig-en paagi ta sumpa. Anduni, tenged tanan na papabuat ta Dyos naan ta iya na Bata natuman en, Bata din an pinakadatas na pari na igo gid ta ate na kinanglan daw katengdanan ta iya na Bata ula katapusan.

Bag-o Na Kasugtanan Na Atag Ta Dyos Paagi Ki Jesus

8 ¹Yi beet ambalen ta ake na paambal: May anen ki na pinakadatas na pari na igo gid ta ate na kinanglan. Naan ta langit, kanen an gamungko naan tengged ta truno ta Makagagaem Na Dyos naan dapit ta tuo.^a ²Gasirbi kanen an ta Dyos naan ta langit anduni bilang pinakadatas na pari para ki kiten daw yon man na lugar pabilang na matuod na turda na para ta pagsimba naan ta Dyos daw patindeg man ta Dyos, dili

^z 7:21 Mga Salmo 110:4 ^a 8:1 May pasaysay parti daw ino beet ambalen ta pagpungko naan tengged ta Dyos naan dapit ta tuo na pwidi nyo mabasa naan ta ‘footnote’ ta Hebreo 1:3.

patindeg ta mga itlaw paryo ta turda na patindeg danen Moises anay pa sa.

³Ubra ya ta kada pinakadatas na pari mag-alad ta mga atag na pasalamat naan ta Dyos daw mga ayep man na alad na para ta mga sala, gani Cristo an na ate na pinakadatas na pari, kinanglan man na mag-alad. ⁴Alimbawa, daw anay pa sa Cristo an anen di en ta kalibutan i, dili kanen magsirbi bilang pari tenged may mga pari en na gaalad na sunod ta Mga Sinulat Moises. ⁵Piro, nlaman ta na mga pari gasirbi naan ta turda na para ta pagsimba na pasunod nang daw simbulo nang man ta langit na naan dya Dyos an. Na magpatindeg en Moises ya ta turda na para ta pagsimba naan ta Dyos, gambal Dyos an ki kanen, “Kinanglan na sunuron no gid mga papakita ko an ki kaon na imo na sunuran na naan ka ta bukid.”^b ⁶Nlaman ta na tenged Cristo an gasirbi bilang pari naan tengged ta Dyos, katengdanan din an mas datas kaysa ta katengdanan ta mga pari na gasirbi naan ta turda na para ta pagsimba anay pa sa. Iling man tan, mas dayad bag-o na kasugtanan na manugpatengnga an na gapalig-en ta kasugtanan, Jesus an, kaysa ta una na kasugtanan tenged mas miad mga pangako na basian ta bag-o kaysa ta una. ⁷Mas dayad bag-o na kasugtanan tenged kulang una ya na kasugtanan. Nyan na kinanglan pangarwa an na kasugtanan. ⁸Pamatuuran ta Dyos na kulang pagsunod an ta mga itlaw ta una ya na kasugtanan paagi ta iya na ambal na iling ti,

“Naan ta mabot na timpo
yaken mag-atag ta bag-o na kasugtanan
naan ta mga itlaw ta Israel daw Juda.

⁹Bag-o na kasugtanan dili paryo ta kasugtanan
na paatag ko anay pa sa ta iran na alinan na mga kaapuan
naan ta timpo na iran na alinan na mga kaapuan padala ko mwa
alin ta Egipto.

Iran na alinan na mga kaapuan ula gatuman ta ake na kasugtanan.
Gani, ula ko danen an paintindia.

Yon ambal ta Ginuo Dyos.

¹⁰Ambal pa ta Ginuo Dyos,

Yi bag-o na kasugtanan na iatag ko ta mga itlaw ta Israel
naan ta mabot na timpo:
Ake i na mga sugo ibetang ko naan ta iran na isip
daw naan ta iran na tagipusuon aged terek iran na pagsunod.
Yaken iran na Dyos
daw danen an ake na mga itlaw.

¹¹Dili en kinanglan na bisan kino ki danen

^b 8:5 Exodo 25:40

magtudlo naan ta mga paryo danen na ittaw
o mag-ambal naan ta iran na mga utod
na dapat kalaen a danen bilang iran na Dyos
tak ta pag-abot ta timpo na iatag ko
bag-o na kasugtanan,
danen tanan na mga tagan ko,
alin ta mga kebes gid ta tanan
asta ta mga bantog gid ta tanan,
kalaen a danen na iran na Dyos.

¹² Patawaren ko danen an
ta iran na mga buat na malain
daw dili ko man en demdemen
iran na mga sala.”^c

¹³ Ta pag-ambal ta Dyos na may bag-o na kasugtanan, pabilang din una
ya na kasugtanan na dili en kinanglan. Nlaman ta na bisan ino na betang
na daan en daw ula man en pagamit, marwad nang en.

Patindeg Na Turda Na Para Ta Pagsimba Naan Ta Dyos

9 ¹Una ya na kasugtanan may mga sunuron parti ta pagsimba naan
ta Dyos daw sunod ta una na kasugtanan may patindeg na turda na
para ta pagsimba ki kanen. ²Patindeg ya na turda may darwa na solded.
Una na solded paumaw na Sagrado Na Solded.^d Naan dya betangan an ta
mga lampraan daw lamisaan daw naan ta lamisaan tinapay na paalad
para ta Dyos. ³Naan ta liyo ta elet na kurtina pangarwa an na solded na
paumaw na Sagrado Gid Na Solded.^e ⁴Naan dya naisleban an ta blawan
na sunugan ta kamangyan daw naan man dya Kaban Ta Kasugtanan.^f
Gwa an ta kaban naisleban ta blawan daw naan solded ta kaban may
tibod na buat alin ta blawan na may ugsak na pagkaan na alin ta langit.^g
Naan man ta solded ta kaban tungkod Aaron na gasalingsing,^h daw naan
man dya darwa an na lipid na bato na naan dya nasulat kasugtanan na
alin ta Dyos paagi ki Moises. ⁵Takleb ta kaban na simbulo ta pagpatawad
ta Dyos ta mga ittaw, naan dya may darwa na istatwa na mga angil na

^c 8:12 Jeremias 31:31-34 ^d 9:2 Darwa na solded naan ta turda pabilang na *sagrado* tenged
turda ya pabilang na balay ta Dyos. ^e 9:3 Pangarwa na solded paumaw na *sagrado gid*
tenged gaselled an dya pabilang na naan gid kanen ta tubangan ta Dyos. Naan ta Exodo
26:31-35 pwidi nyo mabasa parti ta darwa na solded ta turda na para ta pagsimba naan
ta Dyos. ^f 9:4 Naan ta Exodo 25:10-16 pwidi nyo mabasa parti ta *Kaban Ta Kasugtanan*.
^g 9:4 Pagkaan na pasambit naan ta birsikulo kwattro paumaw na *manna* naan ta linggwai
na Hebreo. Pambal i na *manna* paryo ta derse na mga liso na puti na tam-is. Naan ta Exodo
16:1-16 pwidi nyo mabasa parti ta pag-atag ta Dyos ki danen Moises ta pambal na *manna*.
^h 9:4 Naan ta Mga Numero 17:1-11 pwidi nyo mabasa isturya an parti ta tungkod Aaron na
gasalingsing.

kerubin na tanda na naan dya truno ta Dyos na naan ta kalibutan i daw takleb an papasilungan ta iran na mga pakpak na gabuklad.ⁱ Piro, anduni dili ta anay isturyaan ta lawig parti ta turda na para ta pagsimba naan ta Dyos.

⁶Na napriparar en tanan na naan ta turda, adlaw-adlaw mga pari an gaselled naan ta una na selled aged buaten iran an na katengdanan.

⁷Piro, naan ta pangarwa na selled pinakadatas na pari nang pwidi melled daw gaselled kanen dya ta isya nang bisis ta kada taon. Kada magselled kanen an kinanglan gid na may dala na lengngessa ta ayep aged ialad din naan ta Dyos para ta iya na kaugalingen na mga sala daw para man ta mga sala ta mga itlaw na ula danen nlami na iran na pabuat sala.

⁸Paagi ta sunuron na pinakadatas na pari nang pwidi melled naan ta Sagrado Gid Na Selled, papaintindi ta Dyos Ispiritu Santo na mintras mga itlaw an naan pa sakep ta pagsunod ta una na kasugtanan daw pagamit pa man turda an na para ta pagsimba, dili ipasugid paagi an na mga itlaw pwidi melled naan ta matuod na sagrado gid na selled na yon man pwidi danen an marani gid naan ta Dyos. ⁹Iling tan na pagsimba naan ta patindeg na turda anay pa sa paanggid nang para ki kiten ta anduni na timpo. Nlaman ta na mga betang daw mga ubra ta mga pari naan ta patindeg na turda paanggid nang tak mga itlaw na gasimba dya gaalad ta mga atag na pasalamat naan ta Dyos daw mga ayep man na alad piro dala-dala man gyapon danen iran na mga sala naan ta iran na kunsinsya. ¹⁰Mga atag an daw alad pagtuman nang ta mga sunuron na parti ta ate na lawa paryo daw ino ate na makaan, mainem daw mga sirimunya parti ta paglimpyo. Mga sunuron an dili pirmaninti tak may tumanan asta ta timpo na silian ta Dyos una na kasugtanan ta bag-o din na kasugtanan.

Kamatayen Cristo Pamatuod Na Matuman Gid Bag-o Na Kasugtanan

¹¹Cristo an, dili kanen paryo ta mga pinakadatas na pari ta una na kasugtanan. Kanen pinakadatas na pari na paagi ki kanen nabaton ta en mga kaayaran na alin ta bag-o na kasugtanan. Na naimo kanen na pinakadatas na pari, gaselled kanen an naan ta langit na pabilang na matuod na turda na mas dayad daw igo gid para ta pagprani naan ta Dyos kaysa ta turda ya na patindeg ta mga itlaw na naan dya gasimba danen Moises. Matuod an na turda dili buat ta itlaw daw dili man naan ta kalibutan i. ¹²Ta iya na pagselled, pabilang na alad na padala din dili paryo ta alad na padala ta pinakadatas na pari kada taon na alad an lengngessa ta mga kanding o tinday na mga baka. Pabilang an na alad na padala din iya na lengngessa na natulo na kanen napatay naan ta krus daw isya nang bisis iya na pag-alad naan ta Dyos. Ta iya na pag-alad ta

ⁱ 9:5 Naan ta Exodo 25:17-22 pwidi nyo mabasa parti ta takleb ta kaban.

iya na kaugalingen, paryo na kanen an gaselled naan ta Sagrado Gid Na Selled. Tened ta iling tan na pabuat din bilang ate na pinakadatas na pari, may paagi en na mga itlaw matubos alin ta silot ta iran na mga sala asta ta ula katapusan.

¹³Nabetang naan ta Mga Sinulat Moises na bisan kino na gabuat kuntra ta mga sunuron na nasulat dya pabilang na “dili-limpyo” na yon man dili pwidi magduma ta pagsimba naan ta Dyos. Piro, daw wisikan kanen an ta pari ta lengngessa ta kanding daw turo na baka daw sabwagan ta abo ta paalad na tinday na baka na bai, bilangen kanen an na “limpyo” na yon man pwidi magduma ta pagsimba naan ta Dyos. ¹⁴Tened mga itlaw na “dili-limpyo” mabilang na “limpyo” paagi ta lengngessa ta mga ayep, sigurado na paagi ta lengngessa Cristo nalimpyuan ki ta mga buat na gadala ki kiten naan ta silot para dili ta en dala-dalaen ate na mga sala naan ta ate na kunsinsya daw para magsirbi ki man ta Dyos na bui. Ta tabang ta ula katapusan na Dyos Ispiritu Santo, Cristo an, kanen na ula sala, paatag din iya na kabui na napatay kanen naan ta krus na kanen bilang ula dipirinsya na alad naan ta Dyos para ta mga sala ta tanan na mga itlaw. ¹⁵Gani, Cristo an, kanen manugpatengnga na gapalig-en ta bag-o na kasugtanan aged bisan kino na kabaton ta upurtunidad na paatag ta Dyos na danen an magpasakep ki kanen, mabaton danen patagana din na mga kaayaran na ula katapusan sunod ta iya na papangako. Cristo an, kanen manugpatengnga na gapalig-en ta bag-o na kasugtanan tak napatay kanen bilang alad para ta mga sala aged danen an na nakasala mintras sakep ta pagsunod ta una na kasugtanan matubos alin ta silot ta iran na mga sala.

¹⁶Na pabuat ta Dyos bag-o na kasugtanan, paryo man na pabuat din isya na tistaminto. Nlaman ta na parti ta mga tistaminto, kinanglan na napamatuuran na patay en itlaw ya na gabuat ta tistaminto ¹⁷tak daw bui pa kanen ya, dili pwidi na umpisa na tumanen mga nasulat din naan ta iya na tistaminto. ¹⁸Iling man tan, una ya na kasugtanan napalig-en daw umpisa man na patuman paagi ta lengngessa ta ayep na papatay bilang alad. ¹⁹Anay pa sa pagtapos ta pagsugid Moises naan ta mga itlaw ta tanan na mga sugo ta Dyos naan ta sinulat na una na kasugtanan, pawisikan din ta lengngessa sinulat ya na kasugtanan daw tanan man na mga itlaw. Pawisik din ya na lengngessa pakamang din alin ta mga paalad na kanding daw paalad na tinday na baka daw pasimbungan ta waig daw naan ta lengngessa pasawsaw din nalegeman ta minog na belbel ta karniro na belbel an paigot naan ta sise na sanga alin ta tanem na isopo. ²⁰Na gawisik kanen an, ambal din, “Yi na lengngessa kalig-

J 9:13 Pwidi nyo mabasa naan ta Mga Ambal Na Pasaysay parti ta pagpati ta mga Judio na may mga paumaw danen na *limpyo* daw *dili-limpyo* daw ngitaen nyo ambal na *limpyo*.

enan ta kasugtanan na paatag ta Dyos na inyo gid na tumanen.”^k 21 Iling man tan, pawisikan din ta lengngessa turda an na para ta pagsimba daw tanan na mga betang na pagamit ta pagsimba naan ta Dyos. 22 Ta matuod, mga nabatang naan ta Mga Sinulat Moises parti ta mga paagi na mga betang bilangen na “limpyo”, katamaan paagi ta lengngessa ta ayep na papatay bilang alad. Iling man tan, daw ula lengngessa na natulo na yon man may papatay bilang alad, impusibli na mga ittaw mapatawad ta iran na mga sala.^l

²³Tenged mga betang pabilang na “limpyo” paagi ta lengngessa ta isya na papatay na alad, nlanan ta na parti ta mga pagamit ya ta pagsimba anay pa sa na anggig nang parti ta pagsimba naan ta langit, yon na mga pagamit ya kinanglan gid na pabilang anay na “limpyo” paagi ta sirimunya ta pagwisik ta lengngessa bag-o gamiten. Piro, parti ta pagsimba naan ta langit, kinanglan na mga alad mas dayad kaysa ta mga paalad anay pa sa. ²⁴Tenged kinanglan na mga alad mas dayad, Cristo an, gaselled kanen an dili naan ta turda na para ta pagsimba na pabuat ta mga ittaw na anggig nang ta matuod na sagrado gid na lugar. Gaselled kanen an naan ta langit para magtubang ta Dyos para ki kiten aged pwidi ki en marani naan ta Dyos. ²⁵Na gaselled kanen an naan ta langit, dili na para ialad ta tama na bisis iya na kaugalingen paryo ta pabuat ta mga pinakadatas na pari na kada taon gaselled naan ta Sagrado Gid Na Selled na gadala ta lengngessa na dili iran na kaugalingen na lengngessa. Dala an danen lengngessa ta mga ayep. ²⁶Alimbawa, daw pag-alad an Cristo ta iya na kaugalingen paryo nang man ta pabuat ta mga pinakadatas na pari ta iran na pag-alad ta mga ayep, beet ambalen na tama man na bisis alin pa ta pagbuat ta kalibutan i naagian din na kanen an napatay. Piro ta matuod, naan ta uryan ta timpo na paumaw na yi na timpo^m isya nang gid bisis kanen an gaatag ta iya na kabui na kanen napatay bilang alad aged may anen en paagi na makamang mga sala ta mga ittaw.

²⁷Mga ittaw, isya nang bisis mapatay daw pagtapos na danen mapatay, ukuman danen an ta Dyos. ²⁸Iling man tan, isya nang bisis Cristo an gaatag ta iya na kabui na napatay kanen naan ta krus na pasilutan kanen an tenged ta mga sala ta tama na mga ittaw. Miling kanen isab di ta kalibutan i, piro dili en para magtubos ta mga ittaw alin ta silot ta iran na mga sala. Miling kanen isab di para tapuson din tanan na parti ta iya na pagluwas ta mga ittaw na gapaabot ta iya na pagbalik.

Pag-atag Jesu-Cristo Ta Iya Na Kabui Alad Na Usto Gid Daw Dili En Kinanglan Isaben Ta Ula Katapusan

10 ¹Parti ta mga kaayaran na mabot paagi ki Cristo, mga nabatang naan ta Mga Sinulat Moises mga paanggid nang ta mga kaayaran

^k 9:20 Exodo 24:8 ^l 9:22 Naan ta Levitico 17:11 pwidi nyo mabasa parti ta impurtansya ta lengngessa ta mga ayep na papatay bilang alad. ^m 9:26 Pwidi nyo mabasa parti ta paumaw na yi na timpo naan ta Mga Ambal Na Pasaysay.

na mabot, dili paagi na mabaton ta mga kaayaran ya. Tenged paanggid nang, impusibli na mga ittaw na gasimba naan ta Dyos buaten na sarang gid na magsunod ta batasan na igo gid ta iya na liag paagi ta iran na pag-alad taon-taon na paryo man gyapon iran na pabuat na gaalad danen an ta mga ayep para ta iran na mga sala. ²Daw mga gasimba naan ta Dyos anay pa sa nalimpyuan ta iran na mga sala paagi ta pag-alad an danen ta mga ayep, dapat tawway en iran na isip daw dili man en kinanglan na danen an mag-alad pa. ³Piro ta matuod, iran na mga alad gapademdem nang ki danen ta iran na mga sala taon-taon ⁴tenged impusibli na paagi ta paalad na lengngessa ta turo na baka daw kanding makamang mga sala ta mga ittaw. ⁵Tenged dili makamang mga sala ta mga ittaw paagi ta paalad na lengngessa ta mga ayep, gambal Cristo an naan ta Dyos ta iya na pag-iling ta kalibutan i,

“Mga ayep na paalad daw duma pa na mga atag,
dili imo na nagustuan.

Nyan na paatagan a no ta lawa
para may ialad na igo ta imo na nagustuan.

⁶Mga ayep na pasunog naan ta alaran
daw duma pa na mga alad
na para ta mga sala,
mga iling an tan na alad ula gapalipay ki kaon.

⁷Ambal ko pa,

‘Dyos, anen a di
para magtuman ta imo na liag
paryo ta nasulat parti ki yaken
naan ta imo na sinulat na pulong.’ ”ⁿ

⁸Naan ta pasambit ko i na ambal Cristo, una, gambal kanen an naan ta Dyos, “Dili imo na nagustuan daw ula man gapalipay ki kaon mga ayep na paalad, mga atag na alad, mga alad na ayep na pasunog daw mga alad man na para ta iran na mga sala.” Gambal Cristo an ta iling tan parti ta mga alad bisan pa na paagi ta mga pag-alad natuman mga sugo ta Dyos na naan ta Mga Sinulat Moises.^o ⁹Pagtapos Cristo ta una din na ambal naan ta Dyos, ambal din pa, “Dyos, anen a di para magtuman ta imo na liag.” Paagi ta ambal Cristo, nlaman ta na una ya na kasugtanan pasilian en ta Dyos ta pangarwa na kasugtanan. ¹⁰Tenged Jesu-Cristo an gatuman ta liag ta Dyos, kiten i palimpyuan ta ate na mga sala daw pabuat na iya gid na mga ittaw paagi ta pag-atag Jesu-Cristo ta iya na kabui na napatay

ⁿ 10:7 Mga Salmo 40:6-8 ^o 10:8 Mga Israelinen gatuman ta mga sugo ta Dyos paagi ta iran na mga paalad. Piro, may anen ki danen na bisan gaatag danen an ta mga alad na para ta iran na mga sala, ula man gyapon nalipay Dyos an ki danen tak ula ta iran na isip pagsunod an ta batasan na igo ta iya na liag.

kanen naan ta krus bilang alad. Isya nang gid bisis kanen gaatag ta iya na kabui bilang alad para ta tanan na mga itlaw daw dili en kinanglan na isaben.

¹¹Mga pari an, adlaw-adlaw danen an gatindeg na gaubra ta iran na katengdanan daw sigi nang na paryo man gyapon iran na pag-alad para ta mga itlaw maskin dili man gyapon makamang mga sala an ta mga itlaw. ¹²Piro Cristo an a, isya nang gid bisis kanen an gaatag ta iya na kabui bilang alad na para ta mga sala ta tanan na mga itlaw daw iya na alad usto gid daw dili en kinanglan isaben ta ula katapusan. Na natapos en iya na pag-atag ta iya na kabui, gapungko kanen an naan tengnged ta Dyos naan dapit ta tuo.^p ¹³Gatagad kanen an dya asta na iya an na mga kuntra ipasakep ta Dyos naan ki kanen na danen an paryo ta tungtungan ta iya na mga batiis. ¹⁴Alad Cristo isya nang gid daw usto ta ula katapusan tak paagi ta iya na pag-alad na kanen an napatay, mga itlaw an na palimpyuan ta iran na mga sala pabuat din na ta ula katapusan sarang gid na magsunod ta batasan na igo gid ta liag ta Dyos. ¹⁵Gapamatuod man Dyos Ispiritu Santo an ki kiten na napatawad ki en ta ate na mga sala daw pabuat ki man na mga itlaw na iya ta Dyos. Naan ta sinulat na pulong ta Dyos ambal ta Dyos Ispiritu Santo,

¹⁶“Ambal ta Ginuo Dyos, ‘Yi kasugtanan ko ki danen naan ta mabot na adlaw:

Ake i na mga sugo ibetang ko naan ta iran na isip na magterek gid naan ta iran na tagipusuon.’”^q

¹⁷Ambal din pa,

“Dili ko en demdemen

iran na mga sala daw mga buat na kuntra ta ake na mga sugo.”^r

¹⁸Daw napatawad en mga sala an, dili en kinanglan na may alad na para ta mga sala.

Pagprani Naan Ta Dyos

¹⁹Gani, mga utod ko, may pagsalig ki en na pwidi ki melled naan ta matuod na sagrado gid na selled na yon man pwidi ki marani naan ta Dyos tenged napatawad ki paagi ta kamatayen Jesus na iya na lengngessa natulo bilang alad na para ta mga sala. ²⁰Paagi ta iya na kamatayen naan ta krus na paatag din iya na kabui para ki kiten paryo na pagisi din na pabukas elet na kurtina para pwidi ki melled naan ta Sagrado Gid Na Selled naan ta liyo ta kurtina na yon man pwidi ki marani naan ta Dyos.^s

^p **10:12** May pasaysay parti daw ino beet ambalen ta *gapungko kanen naan tengnged ta Dyos naan dapit ta tuo* na pwidi nyo mabasa naan ta ‘footnote’ ta Hebreo 1:3. ^q **10:16** Jeremias 31:33
^r **10:17** Jeremias 31:34 ^s **10:20** Naan ta Mateo 27:51, Marcos 15:38 daw Lucas 23:45 pwidi nyo mabasa parti ta paggisi ta elet na kurtina.

Beet ambalen na paagi ta iya na kamatayen pabuat din bag-o an na paagi para pwidi ki marani naan ta Dyos daw maangken ta man kabui na ula katapusan. ²¹Tenged anduni Jesus an ate na makagagaem na pari na gadumala ki kiten na mga itlaw na iya ta Dyos, ²²magprani ki en naan ta Dyos na terek gid ta ate na tagipusuon daw ate an na pagtuo biskeg man. Pwidi ki magprani tenged kiten i paryo pawisikan ta lengngessa Cristo para limpyo ate na tagipusuon na yon man ula ta en padala-dala mga buat ta na malain naan ta ate na kunsinsya daw tenged man na kiten i paryo naugasan ta limpyo na waig.^t

²³Magpadayon ki na biskeg ate na pagsalig naan ta mga papangako ta Dyos na paambal ta na ate man na mga papatian. Dapat dili ki magdua-dua tenged Dyos an na gangako ki kiten, kanen an masaligan gid ta pagtuman ta iya na mga pangako. ²⁴Isipen ta gid daw ino buaten ta para kiten i maggugmaay pa gid daw magbuat man ta mga miad. ²⁵Dili ta lipatan na magtipon-tipon ta pagsimba paryo ta duma na mga itlaw na pirmi ula gasimba. Lig-enen ta nakem ta kada isya, labi en gid anduni na dali nang gid en adlaw na mabot ate na Ginuo Jesus para mag-ukom ta tanan na mga itlaw daw kino matareng daw dili matareng.

²⁶Daw padayon ki pa na gabuat ta sala maskin nlaman ta en kamatuuran an parti ta pagtuo ki Cristo, ula en alad na para ta ate na mga sala. ²⁷Ula duma na buaten ta mga itlaw na ula gasunod ta Dyos daw dili, magtagad nang en danen an ta makaadlek na pagsintinsya daw pagsilot paagi ta gadaba-daba na apoy na patagana ta Dyos para ta adlaw na silutan din mga gakantra ki kanen. ²⁸Nlaman ta na mga itlaw na dili en miag magtuman ta Mga Sinulat Moises, ula kaluoy na pasilutan ta kamatayen basta may darwa o tallo na tistigos na gapamatuod kuntra ki danen. ²⁹Daw iling tan silot na para ta mga itlaw na dili en miag magtuman ta Mga Sinulat Moises, sigurado gid na mas beg-at pa silot na dapat maageman ta mga itlaw na gatalikod ta Bata Ta Dyos. Iran na buat daw ambal insulto ki kanen na paryo kanen an pautad-utaran danen. Pabilang danen na ula pulos lengngessa din an na kalig-enen ta bag-o na kasugtanan na kanen napatay bilang alad daw paagi man na danen an palimpyuan ta iran na mga sala daw pabuat na mga itlaw na iya ta Dyos. Ta iran na pagtalikod ta Bata Ta Dyos, papakalain man danen Dyos Ispiritu Santo na pirmi miad gid ki danen. ³⁰Sigurado ki na beg-at gid silot ta mga itlaw na gatalikod ta Bata Ta Dyos tak nlaman ta na ula duma daw dili, Dyos gambal an ta iling ti, “Yaken nang gid

^t **10:22** Naan ta Exodo 29:21 pwidi nyo mabasa parti ta sirimunya ta pagwisik ta lengngessa naan ta mga pari daw naan man ta iran na bayo na pagamit ta pagsimba para mabilang danen na ‘limpyo’. Naan ta Exodo 29:4 daw Exodo 30:17-21 pwidi nyo man mabasa parti ta sirimunya ta paglimpyo ta lawa ta mga pari.

may matareng na magbales naan ta mga itlaw na gabuat ta malain daw sigurado gid na magbales a ki danen.”^u Nabetang man naan ta sinulat na pulong ta Dyos, “Ginuo Dyos mag-ukom ta iya na mga itlaw.”^v
³¹ Makaadlek gid daw Dyos an na bui magsilot ki kaon.

³² Demdemen nyo mga adlaw na galambay na bag-o nang napaintindi ki kyo parti ta pagtuo ki Cristo. Ta yon man na timpo tama na mga kabellay naagian nyo tenged ta mga itlaw na gakuontra ki kyo, piro gapadayon kaw ta inyo na pagtuo. ³³ Kaysan papagayyaan kaw danen daw pasakit man naan ta tubangan ta tama na mga itlaw. Kaysan bisan dili kyo mismo papagayyaan daw pasakit, gaunong kaw ta mga paryo nyo na utod ki Cristo na papagayyaan daw pasakit. ³⁴ Gaunong kaw man ki danen na napriso. Na pakamang ki kyo inyo na mga pagkabetang, pabaton nyo nang na may kalipay tak nlaman nyo na may mga kaayaran na patagana ta Dyos para ki kyo na mas miad daw dili man marwad. ³⁵ Gani, dili nyo talikuran inyo na pagsalig naan ta Dyos tak daw magpadayon kaw ta inyo na pagsalig, may dayad na bales.

³⁶ Kinanglan na padayon kaw na magsalig naan ta Dyos maskin ino na mga kabellay na maagian nyo aged matuman nyo pirmi iya na kabebet-en daw maangken nyo man iya na papangako ki kyo. ³⁷ Nabetang naan ta sinulat na pulong ta Dyos,

“Ta ula nang en lugay
 mabot en kanen na patagaran nyo
 daw dili din gid en palugayen.

³⁸ Piro, ake na mga itlaw na pabuat ko na matareng mabui ta ula katapusan tenged ta iran na pagtuo.
 Piro, daw kino gatalikod ki yaken,
 dili a malipay ki kanen.”^w

³⁹ Kiten i dili isya ki danen na mga gatalikod ta Dyos daw tenged ta iran na pagtalikod maageman danen segeng na silot. Kiten i mga itlaw na gatuo daw tenged ta ate na pagtuo maluwas ki alin ta silot na ula katapusan.

Pagpadayon Ta Pagtuo Naan Ta Dyos

11 ¹ Pagtuo an beet ambalen na gasalig ki gid na ate an na mga palaeman matuman. Tenged ta ate na pagtuo, sigurado ki gid na matuod mga ula ta pa ya nakita. ² Alinan ta ya na mga kaapuan anay pa sa gatuo ta Dyos daw tenged ta iran na pagtuo, nalipay Dyos an ki danen.

³ Parti ki kiten, tenged ta ate na pagtuo, naintindian ta na kalibutan i daw kalangitan pabuat paagi ta ambal ta Dyos. Beet ambalen na tanan na mga betang na nakita ta anduni alin ta dili ta makita.

^u 10:30 Deuteronomio 32:35 ^v 10:30 Deuteronomio 32:36 ^w 10:38 Habakuk 2:3

⁴Parti ki Abel, tenged ta iya na pagtuo, gaalad kanen ya naan ta Dyos na iya na alad mas igo ta liag ta Dyos kaysa ta alad Cain. Tenged ta pagtuo Abel, pabilang kanen ya ta Dyos na kanen matareng. Papamatuuran ta Dyos na Abel ya matareng paagi ta pagbaton din ta alad Abel.^x Bisan Abel ya napatay en, paryo gaambal pa kanen ki kiten anduni ta ate na timpo paagi ta iya na pagtuo na mudilo para ki kiten.

⁵Parti ki Enoc, tenged ta iya na pagtuo, ula kanen ya napatay tak pakamang kanen ya ta Dyos alin ta kalibutan i daw padala naan ta langit ya. Nabetang naan ta sinulat na pulong ta Dyos parti ki Enoc, “Ula kanen ya nakita tak padala ta Dyos.”^y Ta timpo na Enoc ula pa padala naan ta langit, napamatuuran na nalipay Dyos an ki kanen. ⁶Piro, mga itaw an a na ula gatuo ta Dyos, impusibli na Dyos an malipay ki danen tak daw kino miag na magprani naan ki kanen kinanglan gid na magpati na bui kanen an daw magpati man na kanen an gabales ta dayad naan ta mga itaw na gaandem gid na kalaen kanen an.

⁷Parti ki Noe, tenged ta iya na pagtuo, gatuman kanen ya ta paandam ta Dyos parti ta mga matabo na ula pa naagii ta mga itaw. Gabuat kanen ya ta arka aged kanen daw iya na pamilya maluwas alin ta anaw ya na galapaw ta bilog na kalibutan na silot ta Dyos. Tenged ta pagtuo Noe, kanen ya pakabig ta Dyos na kanen ya matareng daw tenged man ta iya na pagtuo papamatuuran din na mga itaw naan ta kalibutan ta iya na timpo dapat danen ya sintinsyaan ta silot na ula katapusan tak kanen ya gapati ta ambal ta Dyos, piro danen ya a, ula gapati.^z

⁸Parti ki Abraham, tenged ta iya na pagtuo, patuman din sugo ta Dyos na malin ta iran na lugar daw miling naan ta lugar na papangako ta Dyos para ki kanen. Galin kanen ya maskin ula din nlami daw indi kanen munta. ⁹Tenged ta iya na pagtuo, gaistar kanen ya naan ta lugar na papangako ta Dyos na kanen ya bilang istrangiro nang. Naan nang kanen gaistar ta mga turda na balay duma ta iya na bata na Isaac daw iya man na apo na Jacob na mga kaangken man ta pangako ya ta Dyos ki Abraham.^a ¹⁰Gaistar Abraham ya bilang istrangiro naan ta mga turda nang na balay tak gapaabot kanen na mag-istar naan ta syudad na magpadayon ta ula katapusan na paplano daw papatindog ta Dyos.

¹¹Parti ki Sara, tenged man ta iya na pagtuo, patagan kanen ya ta Dyos ta sarang na makabata bisan pa na sikad manakem en kanen ya daw baog pa. Gasalig kanen na tumanen ta Dyos iya na pangako.^b ¹²Gani,

^x 11:4 Naan ta Genesis 4:3-5 pwidi nyo mabasa parti ta alad Abel daw alad Cain.

^y 11:5 Genesis 5:24 ^z 11:7 Naan ta Genesis 6:9 - 7:1 pwidi nyo mabasa parti ta pagtuman Noe ta paandam ta Dyos. ^a 11:9 Naan ta Genesis 12:1-8 pwidi nyo mabasa parti ta pangako ta Dyos ki Abraham daw pagtuman Abraham ta sugo ta Dyos. ^b 11:11 Naan ta Genesis 17:19, 18:10-14 daw 21:1-2 pwidi nyo mabasa parti ta pangako ta Dyos na Sara magbata ta mama.

Abraham ya na ula gid en paglaem na makabata, kanen ya alinan ta sikad tama na mga linai na paryo katama ta mga bituon naan ta langit daw dili man mabilang paryo ta pantad naan ta baybay.^c

¹³Nlaman ta na danen ya tanan na nasambit ko padayon na gatuo asta ta iran na kamatayen. Ula danen nabaton mga pangako ya ta Dyos, piro paryo nabantaw en danen daw papaabot man na may kalipay. Pakala danen iran na kaugalingen na mintras danen an unti ta kalibutan i danen an paryo ta mga istrangiro daw mga dili pirmaninti naan ta kalibutan i. ¹⁴Mga ittaw an na iling tan iran na ambal parti ta iran na kaugalingen, nlaman ta na danen an galaem ta timpo na naan danen ta lugar na iran gid na banwa na istaran. ¹⁵Ula en naan ta iran na isip banwa ya na iran na alinan tak daw naan pa ta iran na isip, lugay en inta na danen an gabalik dya. ¹⁶Ta matuod naan ta iran na isip mas dayad na lugar na papaabot danen na yon man langit. Gani, nlaman ta na ula nagayya Dyos an na umawen na iran na Dyos tak napriparar din en syudad na para ki danen.

¹⁷Parti man ki Abraham, tenged ta iya na pagtuo, paalad din bata din an na Isaac na liag ta Dyos na mapamatuuran din na maskin ino sugo ta Dyos tumanen din. Kanen ya papangakuan ta Dyos na kanen alinan ta tama na mga linai. Piro, anda man gyapon kanen ya na Isaac na bugtong din na bata patayen din bilang alad para ta Dyos ¹⁸bisan ambal ta Dyos ki kanen, “Mga linai nang Isaac kalaen ko na imo na mga linai.”^d ¹⁹Tenged ta pangako ta Dyos, gasalig Abraham ya na daw mapatay gid man Isaac an, buien ta Dyos. Piro ta matuod, Isaac an paryo pabui ta Dyos tak Abraham an papegengan ta Dyos para dili din dayunon na patayen iya na bata ta iya na pag-alad.^e

²⁰Parti ki Isaac, tenged ta iya na pagtuo, pabindisyunan din iya na mga bata na Jacob daw Esau parti ta iran na kaimtangan naan ta mabot pa na mga adlaw.^f

²¹Parti ki Jacob, tenged ta iya na pagtuo, pabindisyunan din iya na mga apo na mga bata Jose na kanen ya manakem gid na dali nang en mapatay. Gadayaw kanen ya ta Dyos mintras gatukod kanen naan ta iya na sungkod.^g

²²Parti ki Jose, tenged ta iya na pagtuo, may tugon bilin kanen ta iya na mga utod naan ta timpo na kanen ya dali nang en mapatay. Gambal kanen na sigurado kanen na mabot timpo na mga paryo din na Israelinen

^c 11:12 Naan ta Genesis 15:4-6, 22:17 daw 32:12 pwidi nyo mabasa pangako an ta Dyos ki Abraham na tama gid iya na mga linai. ^d 11:18 Genesis 21:12 ^e 11:19 Naan ta Genesis 22:1-19 pwidi nyo mabasa parti ta pag-alad Abraham ki Isaac. ^f 11:20 Naan ta Genesis 27:27-29 daw 38-40 pwidi nyo mabasa parti ta pagbindisyon Isaac ki danen Jacob daw Esau. ^g 11:21 Naan ta Genesis 48:9-16 pwidi nyo mabasa parti ta pagbindisyon Jacob ta mga bata Jose.

tabangan ta Dyos na malin danen an naan ta Egipto daw gambal man kanen na ta iran na pag-alin, dleen danen iya na mga bekkeg para ilebbeng naan ta lugar na iran na ilingan.^h

²³Parti ta mga ginikanan Moises, tenged ta iran na pagtuo, patago danen kanen ya seled ta tallo bulan alin ta iya na pagtao tak nakita danen na kanen dayad gid na bata daw ula man danen adlek na ula patuman sugo ya ta ari na patayen tanan na mga bata na mama na Hebreo.ⁱ

²⁴Parti ki Moises, na kanen ya bakod en, tenged ta iya na pagtuo dili kanen miag na kalaen pa na bata ta bai na bata Paraon na ari ta Egipto.^j ²⁵Mas papili din na daeg-daegen kanen ya duma ta mga paryo din na itaw ta Dyos kaysa mangalipay ta lipo nang na timpo naan ta Egipto bilang bata ta bai na bata Paraon. ²⁶Paisip din na daw papagayyaan kanen ya tenged ta iya na pagpaabot ta Pinili Ta Dyos Na Mag-ari^k na ipadala ta Dyos, mas may bakod na pulos para ki kanen kaysa ta mga pwidi din maangken na manggad naan ta Egipto tenged naan gid ta iya na isip dayad ya na bales na mabaton din alin ta Dyos. ²⁷Tenged man ta iya na pagtuo, galin kanen ya naan ta Egipto na ula kanen adlek bisan pa magilek ari ya ta iya na pag-alin. Disidido gid kanen ya na dili malik dya tenged nlanan din na Dyos an na dili makita gaubay ki kanen. ²⁸Tenged man ta iya na pagtuo, patuman din sugo ya ta Dyos para dili patayen mga kamagulangan na bata na mama ta mga Israelinen daw papatuman din man sugo ya naan ta mga paryo din na Israelinen. Yon na gakamang Moises daw mga paryo din na Israelinen ta lengngessa ta mga ayep na paalad daw papaid naan ta amba ta gangaan ta iran na mga balay aged ta pag-abot ta angil na pasugo ta Dyos para magpatay ta mga kamagulangan na bata na mama, dili din patayen iran na mga bata.^l

²⁹Parti ta mga Israelinen na palibri alin ta Egipto, tenged ta iran na pagtuo, galakted danen ya ta Dagat Minog na paryo mara na basak man gyapon iran na agian tak dagat ya patenga ta Dyos. Piro, na galakted mga Egiptuanen ya na galagas ki danen, gabalik waig ya daw nalemmes mga Egiptuanen ya.^m

^h 11:22 Naan ta Genesis 50:24-25 pwidi nyo mabasa parti ta tugon bilin Jose.

ⁱ 11:23 Naan ta Exodo 1:22 daw 2:1-3 pwidi nyo mabasa parti ta pagtago ki Moises.

^j 11:24 Naan ta Exodo 2:10 pwidi nyo mabasa na Moises an pakala na apo ta Paraon naan ta iya na bata na bai. Naan ta Exodo 2:11-15 pwidi nyo mabasa isturya parti ta pagkampi Moises ta iya na mga kalai na Hebreo daw patalikuran din iya na pribiliyo bilang mimbro ta pamilya Paraon na ari ta Egipto. ^k 11:26 Pwidi nyo mabasa parti ta *Pinili Ta Dyos Na Mag-ari* naan ta Mga Ambal Na Pasaysay. ^l 11:28 Naan ta Exodo 12:21-30 pwidi nyo mabasa parti ta pagsilibrar ta mga Israelinen ta Pista Ta Paglibri Alin Ta Egipto daw iran na pabuat para kamagulangan danen na bata na mama dili patayen. ^m 11:29 Naan ta Exodo 14:21-31 pwidi nyo mabasa parti ta paglakted danen Moises naan ta Dagat Minog.

³⁰Parti man ta mga Israelinen, tenged ta iran na pagtuo, natumba padir ta syudad Jerico na natapos danen ta iran na pagpanaw libot ta gwa ta syudad seled ta pitto na adlaw.ⁿ

³¹Parti ki Rahab na bai na kala na gabligya ta iya na lawa, tenged ta iya na pagtuo, ula kanen ya nadapil duma ta iya na mga kasimanwa na ula gapati ta Dyos na danen ya papatay ta mga Israelinen. Ula kanen papatay tak pabaton din na may kalipay mga ispiya na Israelinen daw patabangan man.^o

³²Tama pa inta ake na maisturya, piro kulang timpo ko i na magsaysay parti ki danen Gideon, Barak, Samson, Jefte, David daw parti ki Samuel daw duma pa na mga prupita anay pa sa. ³³Tenged ta iran na pagtuo, napirdi danen mga nasyon, matareng danen ta iran na pagdumala daw nabaton danen mga pangako ta Dyos. Nalibri danen alin ta piligro na ula danen natekeb ta lion, ³⁴ula nasunog ta gadaba-daba na apoy daw nalibri danen alin ta kamatayen na paagi ta ispada. Kulang iran na sarang, piro patagan danen ta Dyos ta sarang na kinanglan danen. Iseg danen an ta paggira daw napirdi danen asta na gadlagan padyo mga kuntra na sundalo na alin ta duma na banwa. ³⁵May mga bai na tenged ta iran na pagtuo, iran na mga pinalangga na napatay pabui.^p May anen man na mga itlaw na pasakit asta mapatay tak ula danen pabaton kundisyon na daw magtalikod danen ta iran na pagtuo ta Dyos, malibri danen alin ta sintinsya na kamatayen. Gapadayon danen ya ta iran na pagtuo bisan mapatay tenged nlanan danen na mabot adlaw na bannawen danen an ta Dyos daw tagan ta mas dayad na kabui. ³⁶May anen man na mga itlaw na pagayyaan daw pakastigo daw duma ya pagapos ta kadina daw papriso. ³⁷May duma pa gid na mga itlaw na patimbag ta bato asta mapatay, papatay paagi ta paglagari asta mautod iran na lawa daw duma an papatay paagi ta ispada. May anen na mga itlaw na ula gid ta ula na gabayo nang en danen ya ta mga langgit ta karniro daw mga kanding. Padaeg-daeg danen ya daw pasakit man. ³⁸Tenged ta malain na mga buat ki danen gatago danen naan ta mga lugar na ula kabalayan, naan ta mga bukid, ta mga kwiba daw naan ta mga lungag ta basak. Mga itlaw na iling tan na gapadayon ta iran na pagtuo maskin ino na mga kabellay na naagian danen, paryo na dili angay na danen ya gaistar unti ta kalibutan i duma ta mga makasasala na itlaw.

³⁹Piro, bisan nalipay Dyos an ki danen tenged ta iran na pagtuo, napatay danen tanan na ula pa nabaton papangako ya ta Dyos ⁴⁰tak

ⁿ 11:30 Naan ta Josue 6:1-21 pwidi nyo mabasa parti ta pagtumba ta padir ta syudad Jerico. ^o 11:31 Naan ta Josue 2:11-22 daw 6:22-25 pwidi nyo mabasa parti ki Rahab.

^p 11:35 Naan ta 1 Mga Ari 17:17-24 daw naan ta 2 Mga Ari 4:17-37 pwidi nyo mabasa parti ta mga bata na pabui.

kanen an may plano na mas miad pa para ta tanan na mga itlaw na gatuw ki kanen. Plano din na dili din anay tumanen iya na pangako ki danen na ula pa gabot timpo na pwidi na danen daw kiten tanan, dengngan na mabaton iya na pangako na buaten ki din na sarang gid na magsunod ta batasan na igo gid ta iya na liag.

12 ¹Gani, dapat na dilian ta daw ino na mga gapaluya ta ate na pagtuo labi en gid ate na mga sala na paryo gaawid ki kiten. Iling tan dapat ta na buaten tenged ta tama ya na mga itlaw anay pa sa na mga mudilo ta mga gapadayon gid ta iran na pagtuo bisan naagian danen mga kabellay. Kiten i paryo mga galumba lagan daw danen ya paryo mga galuag ki kiten para biskegen ate na nakem aged magpadayon ki ta ate na pabuat. Gani, magprusigir ki na magpadayon gid ta ate na pagtuo paryo ta galumba lagan na gatingwa gid ta pagdlagan naan ta igo na agian ta dlagaan asta kalambot naan ta tumanan. ²Dapat man na naan gid ta ate na isip Jesus an na gapanguna ki kiten aged magtuo ki naan ta Dyos daw paagi man ta iya na pagtabang maglig-en ate na pagtuo. Tenged naan ta isip Jesus kalipay na maangken din, pabaton din pagsintinsya ki kanen ta kamatayen paagi ta paglansang naan ta krus daw ula din man paintindia na pagayyaan kanen an. Anduni, anen kanen gamungko naan tengged ta truno ta Dyos naan dapit ta tuo.⁴

³Demdemen nyo Jesus an na kanen gapadayon ta iya na pagtuman ta Dyos bisan naagian din mga kabellay tenged ta pabuat ta mga makasasala na mga itlaw na gakontra ki kanen. Dapat gid na demdemen nyo aged dili magluya inyo na nakem na asta marwaran kaw ta inyo na pagsalig naan ta Dyos. ⁴Naagian nyo mga kabellay tenged ta makasasala na mga itlaw, piro ta inyo na pagbatok ki danen ula pa gid ki kyo na papatay.

**Laygay Parti Ta Pagtadleng Ta Dyos Ta Batasan Ta
Mga Itlaw Na Pabaton Din Na Iya Na Mga Bata**

⁵Paryo kaw inyo nalipat parti ta laygay naan ta sinulat na pulong ta Dyos para ki kyo na pabaton din na iya na mga bata,

“Bata ko,

daw batasan no tادلeng ta Ginuo Dyos,
intindien no gid.

Daw sawayen ka din,
dili magluya imo na nakem

⁶tenged patadleng din

batasan an ta iya na mga papalangga

⁴ 12:2 May pasaysay parti daw ino beet ambalen ta pagpungko naan tengged ta Dyos naan dapit ta tuo na pwidi nyo mabasa naan ta ‘footnote’ ta Hebreo 1:3.

daw padisiplina din mga itlaw na pabaton din na iya na mga bata.”^r

⁷Daw patadleng ta Dyos inyo na batasan, batunon nyo na paryo naan alin ta isya na amay tenged beet ambalen na pabaton kaw ta Dyos na kyo yan iya na mga bata. Kino na bata na iya na batasan ula patadleng ta iya na amay? ⁸Tanan na mga bata iran na batasan patadleng ta iran na amay. Gani, daw inyo na batasan ula patadleng ta Dyos, dili kaw matuod na mga bata na beet ambalen na kyo yan mga bata ta lawas. ⁹Tenged ate na mga amay ta kalibutan i patadleng danen ate na batasan daw pataod ta man gyapon danen an, simpri mas pa na dapat magpasakep ki naan ta Dyos na ate na Amay naan ta langit aged maangken ta kabui na ula katapusan. ¹⁰Ate na mga amay ta kalibutan i, patadleng danen ate na batasan ta lipo nang na timpo sunod daw ino miad an ta iran na isip. Piro, Dyos an a, patadleng din ate na batasan para ta ate na kayaran aged mangabui ki na matareng paryo ki kanen. ¹¹Ta matuod, na papatadleng din ate na batasan, nasakitan ki daw ula ki man nalipay. Piro, daw ate na batasan pirmi patadleng ta Dyos, ta uryan dayad resulta an tenged maangken ta katawwayan ta nakem daw ate man na mga buat igo ta mga itlaw na matareng.

¹²Gani, kyo na galuya tenged ta mga kabellay na naagian nyo, biskegen nyo gid isab inyo na pagsalig ta Dyos daw lig-enen nyo inyo na pagtuo. ¹³Magpadayon kaw na inyo na mga buat igo ta mga itlaw na matareng aged mapalig-en nyo pagtuo an ta duma na mga itlaw na luya pa iran na pagtuo para dili danen magtalikod ta Dyos.

Pagpaandam Na Dili Magpabenggel Ta Ambal Ta Dyos

¹⁴Tingwaen nyo na miad inyo na pagduma naan ta tanan na mga itlaw daw tingwaen nyo man na mangabui na inyo na batasan igo ta mga itlaw na iya ta Ginuo Dyos tenged impusibli na makita kanen an ta mga itlaw na ula nangabui na iling tan iran na batasan. ¹⁵Gani, siguraduon nyo na ula bisan isya ki kyo na magtalikod ta pagtuo na yon man pabuat nyo na ula pulos dayad na kabebet-en ta Dyos ki kyo. Siguraduon nyo man na ula bisan isya ki kyo na kanen tenaan na mga paryo din na gatuo madala na magpati ta dili igo na tudlo na yon man tenaan ta gulo naan ki kyo na tama magbuat ta sala. Daw kino tenaan na duma an magpati ta dili igo kanen an paryo ta kilo na tanem. ¹⁶Siguraduon nyo pa gid na ula bisan isya ki kyo na magbuat ta malaw-ay ta panan-aw ta Dyos daw ula man bisan isya ki kyo na Dyos an ula ta inyo na isip paryo ki Esau. Pabalyo din iya na mga pribiliyo bilang panganay na bata tenged nang ta isya na pagkaan.^s ¹⁷Nlaman ta na ta uryan gusto din na maangken bindisyon alin ta amay din na para ta panganay na

^r 12:6 Mga Ambalanen 3:11-12 ^s 12:16 Naan ta Genesis 25:27-34 pwidi nyo mabasa parti ta pagbalyo Esau ta iya na pribiliyo bilang panganay na bata.

bata, piro ula paatag ki kanen tak dili din en mabawi iya na pribiliyo bilang panganay na nabalyo din en bisan pa na gagal kanen ta tudo.^t

¹⁸Dapat gid na magtingwa kaw na mangabui na inyo na batasan igo ta mga itlaw na iya ta Ginuo tenged kyo yan anduni, inyo na inagian ta inyo na pagprani ta Dyos dili paryo ta inagian ta alinan ta na mga kaapuan any pa sa ta iran na pagprani naan ta bukid na naan dya gapakita Dyos an na daw lagen kanen an gadaba-daba na apoy. Naan dya sikad gid delem daw biskeg gid angin. ¹⁹Namatian man danen tunog ta trumpita daw kagi ta Dyos na gambal kanen ki danen. Tenged ta iran na namatian, gapakiluoy danen an na daw maimo dili en kanen mambal ²⁰tak adlek gid danen an tenged gasugo kanen an, “Daw may itlaw o bisan ayep na mag-agi naan ta yi na bukid, timbagen nyo ta bato asta mapatay.”^u ²¹Sikad gid iran na adlek ta nakita danen daw bisan gani Moises gambal, “Gakereg a ta kaadlek.”^v

²²Kiten i paryo kailing man naan ta bukid na naan dya Dyos an, piro kiten i a duma ki kanen na may kalipay tenged paryo kailing ki en naan ta Bukid Sion na yon man Jerusalem naan ta langit na syudad ta Dyos na bui. Anen dya linibo na mga angil na sadya na gatipon. ²³Anen man dya gatipon mga paryo ta na itlaw na pabaton ta Dyos na mga bata din na panganay na naan ta langit iran an na ngaran nasulat en naan ta listaan ta mga magduma ta Dyos naan ta langit. Anen man dya Dyos an mismo na manug-ukom ta tanan na mga itlaw daw kino matareng daw dili matareng. Anen man dya mga ispiritu ta napatay en na mga itlaw na matareng na yon man mga pabuat din na sarang gid na magsunod ta batasan na igo gid ta iya na liag. ²⁴Anen man dya Jesus an, kanen na manugpatengnga na gapalig-en ta bag-o na kasugtanan paagi ta iya na lengngessa na napatay kanen bilang alad para ki kiten. Lengngessa din tanda ta mas miad na buat kaysa ta lengngessa Abel tenged iya na lengngessa tanda ta pagpatawad ta mga sala. Piro, lengngessa Abel tanda ta bales ta pagpatay.”^w

²⁵Siguraduon nyo na matuman nyo gid ambal ta Dyos. Mga itlaw any pa sa ula danen nalikawan iya na silot tak ula danen ya gapati ta mga paandam na alin ki Moises na itlaw nang.^x Tenged ula danen nalikawan silot ta Dyos, sigurado na daw dili ki magpati ta mga paandam na alin gid ta Dyos, dili ta man malikawan iya na silot. ²⁶Anay pa sa na kanen an gambal alin ta Bukid Sinai, galinog kalibutan i tenged ta iya na kagi.

^t 12:17 Naan ta Genesis 27:30-40 pwidi nyo mabasa parti ki Esau na ula din nabaton bindisyon alin ta amay din. ^u 12:20 Naan ta Exodo 19:10-19 daw 20:18-19 pwidi nyo mabasa parti ta makaadlek na inagian danen Moises na gaprani danen ya naan ta Bukid Sinai. ^v 12:21 Deuteronomio 9:19 ^w 12:24 Naan ta Genesis 4:8-10 pwidi nyo mabasa parti ta kamatayen Abel. ^x 12:25 Naan ta Exodo 20:18-22 pwidi nyo mabasa parti ta pagpaandam ta Dyos paagi ki Moises.

Piro anduni, gangako kanen an naan ta iya na sinulat na pulong, “Isya pa bisis yegyegen ko kalibutan i, piro dili nang kalibutan i, yegyegen ko man kalangitan.”^y 27Paambal din na “isya pa bisis” beet ambalen na ta adlaw na mabot, buaten din na marwad mga mayegyeg nang an na yon man mga nabuat din aged tanan na dili mayegyeg, yon nang mabilin.

²⁸Gani, magpasalamat ki ta Dyos tak sakep ki ta iya na kaarian na dili mayegyeg daw dili man marwad. Dayawen ta kanen an na may bakod gid na pagtaod daw magsirbi ki kanen na sunod ta iya na liag ²⁹tak kanen na ate na pasirbian, ta iya na pagsilot, kanen an paryo ta gadaba-daba na apoy na mga nasunog an ula gid bilin.

Katapusan Na Mga Laygay

13 ¹Dapat padayon kaw ta inyo na pagpalanggaay ta kada isya bilang mga mag-utod ta pagtuo. ²Dili nyo lipatan na batunon mga istrangiro daw padayunon naan ta inyo na balay. May mga itlaw na gabaton ta mga istrangiro, piro ula danen nlami na iran na bisita mga angil ta Dyos. ³Demdemen nyo mga paryo nyo na utod ki Cristo na naan ta prisuan na paryo kyo yan napriso man duma ki danen. Demdemen nyo man inyo na mga utod na pasakit ta mga itlaw na gapangabot kuntra ki danen na paryo kyo yan pasakit man.

⁴Ibetang nyo ta inyo na isip na pagsawaay an dili laeg-laeg daw kada isya dapat gid na dili magbuat ta sala kuntra ta iran na pagsawaay tenged silutan ta Dyos bisan kino na magdulog ta dili iya na sawa o magbuat ta bisan ino pa na malaw-ay ta panan-aw ta Dyos.

⁵Dapat dili pirmi naan ta inyo na isip pagpatama ta kwarta. Makuntinto kaw nang en daw ino na betang na naan ki kyo tenged Dyos an gambal,

“Dili ta kyo dilian
daw dili ko man kyo yan talikuran.”^z

⁶Tenged nlaman ta na dili ki dilian ta Dyos, ula dua-dua na maambal ta,
“Ginuo Dyos an pirmi gatabang ki yaken.

Gani, dili a madlek bisan ino na malain na buaten ta mga itlaw ki yaken.”^a

⁷Demdemen nyo mga itlaw ya na gapanguna ki kyo daw gasugid man ta minsai alin ta Dyos parti ki Jesu-Cristo. Isipen nyo mga buat ya danen na miad daw iran na batasan. Sunuron nyo danen an ta iran na pagtuo ki Jesu-Cristo tenged ⁸Jesu-Cristo an ula gid gaisab. Kanen an yon man gyapon alin kan-o, anduni daw ta ula katapusan. ⁹Dili kaw magpaluko ta mga itlaw na gatudlo ta lain-lain na mga patudlo na dili paryo ta natudlo ki kyo parti ki Cristo. Dayad daw ate i na nakem maglig-en paagi

^y 12:26 Haggai 2:6 ^z 13:5 Deuteronomio 31:6 ^a 13:6 Mga Salmo 118:6-7

ta tabang ta Dyos, dili paagi ta pagsunod ta mga kaugalian ta mga Judio parti ta pagkaan. Iling tan na mga kaugalian dili makatabang ta mga itlaw na gasunod tan.

¹⁰Kiten i na mga gatu, papatawad ki ta ate na mga sala paagi ki Jesus na kanen napatay bilang alad para ta mga sala. Piro, mga itlaw na padayon na gasunod ta mga kaugalian ta mga Judio na parti ta pag-alad ta mga ayep para ta iran na mga sala, ula danen matareng na mapatawad ta Dyos paagi ki Jesus. ¹¹Lengngessa an ta mga paalad na ayep padala ta pinakadatas na pari naan ta Sagrado Gid Na Selled aged ialad para ta mga sala, piro lawa an ta mga ayep pasunog naan ta gwa ta lugar na patindegan ta iran na mga turda na balay.^b ¹²Iling man tan Jesus an tenged pasilutan kanen an ta kamatayen naan ta lawas ta padir ta syudad. Napatay kanen naan ta krus na iya na lengngessa natulo bilang alad na para ta mga sala aged mga itlaw malimpyuan ta iran na mga sala daw buaten man na mga itlaw na iya ta Dyos. ¹³Gani, dapat na paryo kiten i miling naan ki Jesus naan ta gwa ta kabalayan.^c Magsunod ki naan ki kanen maskin pagayyaan ki paryo na pagayyaan kanen an. ¹⁴Igo nang na paryo naan ki ta gwa ta kabalayan duma ki Jesus tenged ula pirmaninti na syudad unti ta kalibutan i na para ki kiten. Gapaabot ki ta timpo na mag-istar ki naan ta syudad ya na langit na ate na matuod na istaran na ula katapusan.

¹⁵Gani, paagi ki Jesus, mag-atag ki pirmi ta pagdayaw naan ta Dyos na ate na pagdayaw paryo ta isya na alad na pasalamat ki kanen. Beet ambalen na pirmi ki magpamatuod na kanen an ate na Ginuo. ¹⁶Dili nyo lipatan na magbuat ta mga miad ta duma na mga itlaw daw mag-atag man ta tabang tak iling tan na mga buat paryo ta mga alad na makalipay ta Dyos.

¹⁷Tumanen nyo mga sugo ta mga gapanguna ki kyo daw magpasakep kaw man ki danen tenged iran na katengdanan na mag-amblig ki kyo para magpadayon kaw ta inyo na pagtuo. Nlaman man danen na mabot adlaw na may sabaten danen an naan ta Dyos parti ta iran na pagpanguna ki kyo. Tumanen nyo danen an aged may kalipay danen an ta iran na pagsirbi. Daw marwaran danen an ta gana ta pagsirbi tenged ula nyo danen an patumana, simpri kyo man gyapon marwaran yan ta mga kayaran na inta para ki kyo.

¹⁸Pangamuyuan kay nyo pirmi. Sigurado kay na limpyo ame na kunsinsya tenged gatingwa kay na ula may masaway ki kami ta ame na

^b 13:11 Naan ta Levitico 16:27 pwidi nyo mabasa parti ta pagsunog ta lawa ta mga ayep naan ta gwa ta lugar na patindegan ta mga turda na balay. ^c 13:13 Ambal na *miling naan ki Jesus naan ta gwa ta kabalayan* beet ambalen na dapat lipatan danen dati danen na kaugalian parti ta pag-alad ta mga ayep sunod ta Mga Sinulat Moises aged naan nang en danen ki Jesus magtuo.

mga buat. ¹⁹Labi en gid, pangamuyuan a nyo na kabay pa na tabangan a ta Dyos na malik a dayon naan ki kyo.

Katapusan Na Pagpangamuyo Daw Pagpangamusta

²⁰Anduni gapangamuyo kay naan ta Dyos na gaatag ta kataway ki kiten. Kanen gabannaw ta ate na Ginuo Jesus na makagagaem na manugbantay ta mga karniro na yon man mga gatuo daw kanen man gapalig-en ta bag-o na kasugtanan na ula katapusan paagi ta lengngessa Jesus na kanen ya napatay para ki kiten bilang alad para ta mga sala.

²¹Gapangamuyo kay na kabay pa na Dyos an mag-atag ki kyo ta tanan nyo na mga kinanglanan aged mabuat nyo daw ino iya an na liag. Kabay pa man na paagi ki Jesu-Cristo buaten ki din na mga ittaw na pirmi makapalipay ki kanen. Dayawen ta Cristo an ta ula katapusan! Amen.

²²Mga utod ko, gapangabay a na batunon nyo ake i na mga laygay tak lipo nang man ake i na sulat ki kyo.

²³Liag ko na mlaman nyo na Timoteo an na ate na utod ki Cristo kanen an napagwa en ta prisuan. Daw mabot dayon kanen an di, pakuyugon ko kanen an daw miling a dyan.

²⁴Ipakamusta a nyo nang ki danen dyan na mga gapanguna ki kyo asta ta tanan na дума pa na mga ittaw na iya man ta Dyos. Ate na mga utod na taga-Italia gapangamusta man ki kyo.

²⁵Kabay pa na kyo tanan, mabaton nyo mga kaayaran na alin ta Dyos.